

William Shakespeare
VESELÉ ŽENY WINDSORSKÉ
Přeložil Jakub Malý.
1856

Osoby.

Sir **John Falstaff**.

Fenton.

Nehluba, venkovský soudce.

Chuděra, jeho strýc.

Pan **Brodský**, >

Pan **Pacholík**, > dva obyvatelé Windsorští.

Vilém Pacholík, malý synáček pana Pacholíka.

Kněz **Hugo Evans**, farář, rodič z Walesu.

Dr. **Kajus**, francouzský lékař.

Hospodský od Podvazku.

Bardolf, >

Pistol, >

Nym, > z čeledi Falstaffovy.

Robin, Falstaffovo pachole.

Trubáček, Chuděrův sloužící.

Chlupáček, sloužící doktora Kajusa.

Paní **Brodská**.

Paní **Pacholíková**.

Anna, její dcera, milenka Fentonova.

Paní **Obratná**, hospodyně dra. Kajusa.

Sloužící Pacholíkovy, Brodského atd.

Dějiště: Windsor a jeho okolí.

Jednání první.

Výjev první.

Před domem Pacholíkovým.

Vystoupí soudce Nehluba, Chuděra a kněz Hugo Evans.

Nehluba. Velebníčku, nezrazujte mne, já to udám ke kriminálu; a kdyby byl dvakráte sir John Falstaff, nemá mít za blázna urozeného Roberta Nehlubu.¹⁾

Chuděra. Smírného soudce v hrabství Glosterském, a *coram*.

Nehluba. Tak jest, strýče Chuděro, a *custosa*.

Chuděra. Ano, a *ratolorum*²⁾ k tomu, a rozeného šlechtice, pane faráři, který se píše *panoše*; na každé listině, ať je to písemnost, kvitance nebo úpis, všude: *panoše*.

Nehluba. Tak jest, tak se píšeme po celých tři sta let.

Chuděra. Všickni jeho potomci, co byli před ním, psali se tak, a všickni jeho předkové, co přijdou po něm, mohou se tak psát; oni si mohou dát svých dvanáct bílých štik do erbu.

Nehluba. To je starodávny erb.³⁾

Evans. Tak alebo tak, ublížil-li vám sir John Falstaff, já som od cirkve, a rád ukážem svoju ochotu, porovnať vás po dobrom.⁴⁾

Nehluba. To príjde pred radu,⁵⁾ to je daremnosť.

Evans. To sa nesvedčí, privádzet daremnosti pred radu. Pri daremnosti nenie žádné bázně božie, a rada bude radší sluchať o bázni božie než o daremnosti. To si, prosím, rozmyslite.

Nehluba. Ha! na mou duši, kdybych omladl, mečem bych to spravil.

Evans. Lepšie, aby priatelie boli tým mečom a spravili to, ale pripadá mi ešte iná myšlienka, ktorá nám môže byť na prospěch. Tu je Anna Pacholíkovna, cera pána Jura Pacholíka, prekrásné to dievča.

Chuděra. Slečna Anna Pacholíkovna? Ta hnědovlasá, co má tak tenký hlásek jako ženská –

Evans. Ta sama, o ktorej mluvíte, a sedem sto funtov peňazi, a zlato, srebro, čo jí ded její (Pán Boh mu daj radostné z mrtvých vstánie) poručil, keď jí bude sedmnásť rokov. Najlepšie by bolo, keby sme sa podobrili a urobili svatbu medzi pánom Abrahamem a pannú Annú Pacholíkovnú.

Nehluba. Její děd jí odkázal sedm set liber?

Evans. Tak je, a otec jej dá ešte viacej peňazi.

Nehluba. Já znám tu slečnu, ona má pěkné dary.

Evans. Sedem sto funtov a ešte jiné věci, to sú pekné dary.

Chuděra. Dobře, pojďme k poctivému panu Pacholíkovi. Je tam Falstaff?

Evans. Mám lhát? Já nenávidím lhára, tak jako nenávidím falešníka alebo takého, čo je neuprimný. Rytier sir John je tam, a prosím vás, přijmite dobrou radu. Hej! pozdrav vás Boh v tomto dome.

Vystoupí Pacholík.

Pacholík. Kdo to?

Evans. Božie požehnanie je tu, a váš priateľ a súdca Nehluba; i mladý pán Chudera je tu, ktorý vám tuším nečo iného povie, bude-li vec po vašej chuti.

Pacholík. Těším se, že vidím Vašnosti zdravý. Děkuji vám za zvěřinu, pane Nehlubo.

Nehluba. Pane Pacholíku, těší mne, že vás vidím. Ať vám slouží ke zdraví. Přál bych si, aby vaše zvěřina byla lepší; je špatně střelena. – Co dělá moje laskavá paní Pacholíková? Ó já vás mám srdečně rád, věru, z celého srdce.

Pacholík. Děkuji, pane.

Nehluba. Děkuji, pane; věřte mému slovu, že tak jest.

Pacholík. Těší mne, že vás vidím, pane Chuděro.

Chuděra. Co dělá váš plavý chrt, pane? Slyšel jsem, že byl v Cotsalu⁶⁾ přestížen.

Pacholík. Nemohlo přijít k rozhodnutí, pane.

Chuděra. Vy se jenom nechcete přiznat.

Nehluba. Tak jest, nechce se přiznat. – Inu, jest to vaše chyba, pouze vaše chyba; pes je dobrý.

Pacholík. Mrcha je, pane.

Nehluba. Dobrý pes je to, pane, a hezký pes. Co chcete víc? dobrý a hezký. – Je sir John Falstaff zde?

Pacholík. Je tam, pane; přál bych si, abych vám oběma mohl učiniti dobrou službu.

Evans. To je řeč, jak sa svedčí na kresťana.

Nehluba. On mne urazil, pane Pacholíku.

Pacholík. Pane, k tomu on se jaksi přiznává.

Nehluba. S přiznáním není ještě nic napraveno, je-li pravda, pane Pacholíku? On mne urazil – opravdu mne urazil – mé slovo na to, že mne urazil – věřte mně to; urozený panoše Robert Nehluba praví, že jest uražen.

Pacholík. Tu přichází sir John.

Vystoupí sir John Falstaff, Bardolf, Nym a Pistol.

Falstaff. Nuže, pane Nehlubo, vy na mne chcete žalovat králi?

Nehluba. Rytíři, vy jste vytlouk' mým lidem, pobil mou zvěř a vloupal se do mého domu.

Falstaff. Ale nezlíbal jsem dceru vašeho šafáře.⁷⁾

Nehluba. Tintili vantili! z toho se mi zodpovíte.

Falstaff. Hned se z toho zodpovím. To všechno jsem učinil: to je tedy zodpovědino.

Nehluba. To má přijít k radě.

Falstaff. Lépe bylo by pro vás, kdyby to nevyšlo z rady;⁸⁾ vysmáli by se vám.

Evans. Pauca verba, sir Johne, mluvte miernejšie.

Falstaff. Dejte mně pokoj. – Chuděro, já vám natlouk' hlavu, co máte proti mně?

Chuděra. Věřu, pane, já mám ve své hlavě mnoho proti vám a proti těm vašim darebákům Bardolfovi, Nymovi a Pistolovi.

Bardolf. Ty syrná kůro!

Chuděra. Nic nedělá.

Pistol. Jak že, Mefostofiluse?

Chuděra. Nic nedělá.

Nym. Jen maloučko, jářku, pauca, pauca; jen maloučko, to je můj rozum.

Chuděra. Kde je Trubáček, můj sloužící? – Neviděl jste ho, strýče?

Evans. Ticho, prosím vás. Musíme si porozumět'. Jako vidím, sú tri súdcovie vo veci tejto, pán Pacholík totižto, povedám pán Pacholík; potom já sám, povedám sám; a tretí konečne a napokon je krčmár od Podvazku.

Pacholík. My tři jsme k tomu, abychom tu věc vyslechli a ji mezi nimi ku konci přivedli.

Evans. Dobře, já si to len zkrátka naznačím do zapisnice, a potom sa postaráme o to tak bedlive, jako len možno.

Falstaff. Pistole!

Pistol. On sluchá uchem.

Evans. Kýho paroma! Čo to za reč: on sluchá uchem? Jaká to hladanost'!

Falstaff. Pistole, vyfoukl jsi panu Chuděrovi jeho měšec?

Chuděra. Ano, dokládám se těchto rukavic, že tak učinil; není-li to pravda, ať jak živ nevejdu více do své světnice. Sedm pětníků v samých šestácích,⁹⁾ a dva tantesy od Edwarda;¹⁰⁾ dal jsem za ně mlynáři Stoupovi po dvou šilinkách a dvou groších, jako že tyto rukavice nosím.

Falstaff. Je to pravda, Pistole?

Evans. Takové taškárstvie je ošemetnost'.

Pistole. Ha, ty horáku! – Milost, pane můj,

Tu kudlu plechovou vyzývám v boj.

Ohavná lež vychází z tvojích úst,

Ty v hrdlo lžeš, neřádny větroplachu.

Chuděra. Při těchto rukavicích, tedy to byl tento.

Nym. Dejte si říci, pane, a nežertujte se mnou, sice vás chytím ve vašich vlastních tenatech, budete-li mne chtít nařknout; abyste to věděl.

Chuděra. Při tomto klobouku, tedy to udělal ten s tím červeným obličejem; neboť ačkoli nevím co jsem dělal když jste mne opili, ale přece nejsem docela osel.

Falstaff. Co tomu říkáte, Červenko a Honzíku?¹¹⁾

Bardolf. Co se mne týče, pane, já povídám, že ten pán propil všech svých pět úmyslů.

Evans. Všických pět smyslov sa povedá. Fi, jak škaredá vec je nevedomost!

Bardolf. A v té opilosti, jak se říká, nebyl ani svůj, jak fantazie nesla ho přes hory a doly.

Chuděra. Ano, latinsky jste také tenkrát mluvili, ale to nic nedělá. Budu na to pamatovat, a jakživ se více neopiju leč v počestné, zdvořilé a slušné společnosti. Opiju-li se, tedy se opiju s lidmi, kteří jsou bohabojní, a ne s takovými ožralými šibaly.

Evans. Veru, Boh vie, to je nábožná duša!

Falstaff. Slyšíte, pánové, že se všecko upírá; slyšíte to?

Vystoupí Anna přinášejíc víno, za ní paní Pacholíková a paní Brodská.

Pacholík. Nikoli, dcero, dones víno do domu, budeme tam pít.

Anna odejde.

Chuděra. Nebesa! To je slečna Anna!

Pacholík. Jak se vede, paní Brodská?

Falstaff. I paní Brodská, na mou věru! přicházíte právě vhod. S dovolením, prostomilá paničko.

Políbí ji.

Pacholík. Ženo, přivítej ty pány. – – Pojd'te, máme dnes k obědu zvěřinu s paštikou; pojd'te, pánové, doufám, že zapijeme všecku nevoli.

Všickni odejdou až na Nehlubu, Chuděru a Evanse.

Chuděra. Čtyřicet šilinků bych za to dal, kdybych tu měl svůj zpěvník.

Vystoupí Trubáček.

Kde pak jsi vězel, Trubáčku? Či mám si snad sám posluhovat, co? Máš-li pak při sobě mou sbírku hádanek? vid' že nemáš?

Trubáček. Tu knihu s hádankami? Což nevíte, že jste ji půjčil Žemličkovic Barce o minulých Všech svatých, čtrnáct dní před svatým Václavem?

Nehluba. Pojd'te, strýče, pojd'te; čekám na vás. Poslyšte slovíčko, strýče: to děvče si vezměte. Tak zdaleka jaksi se již o tom mluvilo; tuhle pater Hugo; rozumíte?

Chuděra. Uvidíte, pane, že se zachovám moudře; když tomu tak, učiním co bude rozumného.

Nehluba. Musíte mně jenom rozumět.

Chuděra. Však já vám dobře rozumím.

Evans. Posluchnite jeho radu, pane Chudero. Já vám tu vec vyložím, pochopíte-li mi.

Chuděra. Ano, učiním jak praví strýc Nehluba. Prosím vás, vždyť musíte vědět, že jsem smírným soudcem ve svém okrese; tak jest, jako že zde stojím.

Evans. Ale o to teraz nejde, tu je řeč o vašej svatbe.

Nehluba. Ano, o tom je řeč, pane.

Evans. Ovšem, vaša žeňba, to je to, s pannú Annú Pacholíkovnú.

Chudera. Nuže, když tomu tak, já si ji vezmu na rozumnou domluvu.

Evans. Ale můžete tu ženskú milovat? Rádi by sme to počuli z vaších ust, alebo z retů vaších, bo sú mudrci, ktorí pokládajú rety za částku ust. Preto vyslovte sa uprimne, máte-li tu dievku rád.

Nehluba. Strýče Abrahame Chuděro, můžete ji milovat?

Chuděra. Doufám, pane strýče. – Chci se tak zachovat, jak sluší na muže, který vždy rozumně jedná.

Evans. I všeci svatí a svetice božie! vy sa musíte doprosta vyslovit', môže-li sa vám jej žiadať.

Nehluba. To musíte. Řekněte, chcete si ji vzít s dobrým věnem?

Chuděra. Na vaši žádost, strýče, učiním i více, jen když je to s rozumem.

Nehluba. Musíte mně jen rozumět, milý strýče, musíte mně dobře rozumět. Co činím, to činím k vůli vám, strýče. Mohl byste tu dívku milovat?

Chuděra. Já si ji vezmu, pane, na vaši žádost. A třeba z počátku nebylo při tom mnoho lásky, však ona může s boží pomocí při bližší známosti přijít k větší ujmě, když nám podá manželství příležitost lépe se poznati. Doufám, že při důvěrnějším obcování budeme se také více nenávidět. Když říkáte, abych si ji vzal, tedy si ji vezmu, k tomu jsem zcela odhodlán a nevolen.

Evans. To je docela rozumná odpověď, až na tu chybu v slove *nevolen*, to by tuším málo zneř *povolen*. On to dobře mienil.

Nehluba. Ovšem, já myslím, že to mínil dobře.

Chuděra. Věru, ať visím, nemínil-li jsem to tak.

Anna se vrátí.

Nehluba. Tu přichází naše krásná slečna Anna. – Vám k vůli, slečno Anno, chtěl bych býti mladým.

Anna. Oběd je na stole; můj otec prosí Vašnosti k sobě.

Nehluba. Já mu budu k službám, krásná slečno Anno.

Evans. I šlaku, to já též nebudem od toho.

Nehluba a kněz Hugo Evans odejdou.

Anna. Nelíbí se Vašnosti vejít?

Chuděra. Děkuji, věru srdečně děkuji; mně je tady dobře.

Anna. Čeká na vás oběd, pane.

Chuděra. Já docela nejsem hladov, děkuji vám opravdu. (*K Trubáčkovi.*) Ty chlapíku, třeba jsi můj sluha, jdi obsluhovat mého strýce Nehlubu.

Trubáček odejde.

Smírný soudce může se vždy příteli za služebníka odměnit. Já sice držím dosaváde jenom tři chlapy a jedno pachole, dokud moje matka není mrtva; ale co? já proto přece jsem živ jako chudý šlechtic.

Anna. Já se nesmím vrátit bez Vašnosti; oni dříve nesednou ke stolu, pokud vy nepřijdete.

Chuděra. Já opravdu nebudu jíst. Děkuji vám, jakoby se stalo.

Anna. Prosím, pane, vejděte.

Chuděra. Já raději budu chodit zde venku; děkuji. Onehdy jsem se sadil s jedním šermířem o mísu dušených švestek, kdo z nás na kord a dýku zasadí druhému dříve tři rány, a při tom jsem si tak narazil hnát, že od těch dob na mou věru ani cítit nemohu vůni teplých jídel. – Proč pak vaši psi tak štěkají? jsou snad nedvědi v městě.

Anna. Myslím, že jsou, pane; slyšela jsem o tom povídat.

Chuděra. Nedvědy štvát je moje vyražení; ale já se při tom tak snadno rozhorlím, jako kdokoli v Angličanech. – Vy se asi bojíte, když vidíte nedvěda z řetězu; je-li pravda?

Anna. Tak jest, pane.

Chuděra. Pro mne je to největší lahůdka. Já viděl Divousa¹²⁾ dvacetkrát puštěného, a vzal jsem ho za řetěz. Povídám vám, ženské při tom kvíčely a křičely jakoby je na nože bral. Ale arcit', ženské nemohou vystát nedvědy, protože jsou to škaředé, chlupaté potvory.

Pacholík se vrátí.

Pacholík. Pojd'te pak, milý pane Chuděro; pojd'te, my na vás čekáme.

Chuděra. Děkuji, pane, já nebudu nic jíst.

Pacholík. U všech všudy, snad se nebudete vymlouvat; pojd'te, pojd'te.

Chuděra. Račte napřed, pane.

Pacholík. Prosím, vejděte.

Chuděra. Slečno Anno, vy musíte napřed.

Anna. Já nepůjdu, pane, jen jděte vy.

Chuděra. Opravdu, já nepůjdu napřed, skutečně nepůjdu; já nebudu k vám tak nezdvořilý.

Anna. Prosím, pane.

Chuděra. Raději budu nezdvořilý než omrzelý; věru, vy si sama ubližujete.

Odejdou.

Výjev druhý.

Tamtéž.

Vystoupí kněz Hugo Evans a Trubáček.

Evans. Id'te a vypýtajte sa o dome doktora Kajusa, tam bývá jakási paní Obratná, ktorá je u neho posluhovačkou, kuchárkou alebo práčkou.

Trubáček. Dobře, velebný pane.

Evans. Nie, ešte nečo lepšieho; dajte jej ten list, ta žena je dobrá známá frajle Anny, a v tom liste stojí, aby jej dala žiadosť vašeho pána na vedomie. Id'te, id'te, já musím tu zostať až do konca obeda, ešte donesú jablka a sýr.

Odejdou.

Výjev třetí.

Pokoj v hostinci u Podvazku.

Vystoupí Falstaff, hospodský, Bardolf, Nym, Pistol a Robin.

Falstaff. Pane hospodský od Podvazku!

Hospodský. Co žádá pan hromotluk? Mluvte učeně a rozumně.

Falstaff. Opravdu, můj milý hospodský, já musím některé ze své čeládky propustit.

Hospodský. Jen je propust', zuřivý Herkulese; dej jim kvinde, ať jdou! ať klusají!

Falstaff. Každý týden mne stojí deset liber.

Hospodský. Což ty jsi císař, pravý Caesar. Bardolfa vezmu já do služby, ať točí pivo. Je to tak dobře, zuřivý Hektore?

Falstaff. Učiň tak, milý hospodský.

Hospodský. Já to již řekl; ať přijde, abych uviděl jak umí pivo křtít a víno napěňovat. Slovo s to, pojd' se mnou.

Odejde.

Falstaff. Bardolfe, jdi s ním; pivo točit je dobré řemeslo. Ze starého pláště bývá nová kazajka, ze zhubenělého sloužícího čerstvý sklepník. Jdi s Bohem.

Bardolf. Takové živobytí jsem jsi dávno přál; to mně půjde k duhu.

Odejde.

Pistol. Ty pramizerný chlape! ty chceš nyní s kohoutkem zacházet?

Nym. On byl zplozen v opilosti, není v tom podivný smysl? Duch jeho nemá nic rekovného, to je ten smysl.

Falstaff. Rád jsem, že jsem toho troudníka zbyl; jeho krádeže byly příliš zjevné; jeho zlodějství bylo jako zpěv neumělce, on neuměl držeti míru v čase.

Nym. Nejlepší smysl leží v tom, když člověk krade podle noty.

Pistol. Moudří lidé tomu říkají uschraňovat. Krást! fi, styd' se za to slovo.

Falstaff. Vy, chlapíci, jste mne svlékli do bosa.

Pistol. To dostanete bolavé nohy.

Falstaff. Není jiné pomoci, já musím hledět něco ulovit, já si musím hledět výdělku.

Pistol. Mladí krkavci chtějí býti krmeni.

Falstaff. Kdo z vás zná Brodského v tomto městě?

Pistol. Já znám toho chlapíka, tomu je hej.

Falstaff. Milí hoši, já vám povím oč mi jde.

Pistol. O vás jdou dva lokte a více.

Falstaff. Ted' žádných šprýmů, Pistole. Pravda že mne v objemu nebylo, ale tu se jedná o to, aby přibylo. Zkrátka, já chci s paní Brodskou nějakou zamilovanou pletku začít, neboť pozoruji s její strany všelijaké nadcházení: ona se dává do řeči, předkrajuje, hází postraně očima, tak že celý způsob jejího důvěrného rozmlouvání a patrný význam jejího chování překládám sobě v ten smysl: Já naležím sir Johnu Falstaffovi.

Pistol. On ji dobře vyskoumal a dobře ji přeložil: z počestnosti do angličiny.

Nym. Jaká to hlubokost! Obstojí ten smysl?

Falstaff. A povídá se, že úplně vládne mužovým měšcem; ten pak má v moci celé zástupy andělské.¹³⁾

Pistol. Tolik co jiní vydržují d'áblů; jářku, jenom do ní.

Nym. Smyslu přibývá; dobrá, jen si to s těmi andělíčky dobře usmyslete.

Falstaff. Tu jsem si napsal pro ni psaníčko, a tuto je jiné pro paní Pacholíkovou, která mi právě také ukázala dobré oko, prohlížela si mne velmi zkušeným zrakem: někdy ozlacoval paprsek jejích hledů mou nohu, někdy mé statečné břicho.

Pistol. Tot' svítlo slunce na hnojník.

Nym. Pěkně děkuji za takový smysl.

Falstaff. Ó, ona probírala můj zevnitřek s tak žádostivým chtíčem, že dychtivost jejího oka zdála se mně tak žíravou jako zápalné sklo. Tu je druhý list k ní: ona také má pod mocí měšec, je to krajina guyanská¹⁴⁾, plná zlata a krásy.¹⁵⁾ Já budu jich obou pokladačem a ony mými pokladnicemi, ony budou mou Východní a Západní Indií, a já povedu obchod s oběma. (*K Pistolovi.*) Jdi a dones toto psaní paní Pacholíkové, a ty (*k Nymovi*) odevzdej toto paní Brodské; z toho nám něco vykvěte, hoši, z toho nám něco vykvěte.

Pistol. Mám státi se trojanským Pandarem,

A nosit kord po boku? To vem d'as!

Nym. Já se nechci ukázat v žádném špatném smyslu. Zde, vezmi to smyslu plné psaníčko; já se chci zachovat jak se na mne sluší.

Falstaff (*k Robinovi*). Nuž tedy ty odevzdej chytře listy.

Ber se co moje loď k těm zlatým břehům!

Pryč, chlapi, zmizte jako padlé kroupy,

Hýbejte s místa a zalezte pryč.

Zkusit chci světa štěstí stůj co stůj,

Já Falstaff a ten švarný panoš můj.

Falstaff a Robin odejdou.

Pistol. Aby tě hrom! Tot' všečen podvod platí,

Boháč a chud'as šizen zrádnou hrou.

A však chci ještě groš v své kapse mít,

Když ty, holomku, budeš nouzi třít.

Nym. V mé hlavě se lecos přemítá, co má smysl pomsty.

Pistol. Obmýšlíš pomstu?

Nym. Při obloze a jejích hvězdách!

Pistol. Vtipem nebo ocelí?

Nym. Obojím smyslem; já vyložím Pacholíkovi smysl této lásky.

Pistol. Brodskému zas povím to já,

Kterak ten bídný chlap

O ženu, měsíc jeho dbá,

Jak oboje by chňap`.

Nym. Můj smysl se neochladí, já popudím Pacholíka, aby sáhl k jedu; já ho naplním žárlivostí; moje rozhorlenost jest nebezpečná, to jest můj pravý smysl.

Pistol. Ty jsi Smrtonoš nespokojenců, já stojím při tobě; ku předu!

Odejdou.

Výjev čtvrtý.

Pokoj v domě doktora Kajusa.

*Vystoupí paní **Obratná, Trubáček a Chlupáček.***

Obratná. Hej, Jeníčku! Prosím tě, jdi se podívat k oknu, nepřichází-li můj pán, pan doktor Kajus; neboť věru, kdyby přišel a někoho zde v domě našel, tu by bylo křiku a hařmatilky, že by to sám Pánbůh nevydržel.

Chlupáček. Půjdu dávat pozor.

Obratná. Jdi, za to, až pán večer ulehne, uděláme si z piva polívku.

Chlupáček *odejde.*

To je poctivý, povolný, dobrý chlapík, jak si jen může člověk čeledína přát; a věřte mně, žádný tlachač ani poštivač; nejhorsí jeho chyba je, že se rád modlí, v tom ohledu je trochu podivín; inu, každý člověk má nějakou vadu – to už tak nechme. Tedy Petr Trubáček vám říkájí?

Trubáček. Ano, v nedostatku lepšího jména.

Obratná. A sloužíte u pana Chuděry?

Trubáček. Tak jest.

Obratná. Nenosí on velikou okrouhlou bradu jako rukavičkářský struhák?

Trubáček. To ne; on má malinkou tvář a malou ryšavou bradu jako Kain.¹⁶⁾

Obratná. Dobrotivý pán, není-li pravda?

Trubáček. Tak věru. Ale ruku má pádnou, jako kdokoliv mezi svou a mou hlavou; on se jednou pral s hajným.

Obratná. I cože! – Ó, já bych se na něj měla pamatovat; nenosí hlavu vzhůru a nevypíná se při chůzi?

Trubáček. Ano, ano, tak právě.

Obratná. Nuže, nedej Pánbůh Pacholíkovic Anince žádného horšího muže! Řekněte panu faráři Evansovi, že učiním co bude možného pro vašeho pána. Aninka je hodné děvče, a já bych přála –

Chlupáček *se vrátí.*

Chlupáček. Ó jemine! tu přichází můj pán.

Obratná. No, to dostaneme; honem uskočte semhle, dobrý mladíku, do této komůrky.

Zavře Trubáčka do komory.

Však on se dlouho nezdrží. Hej Jeníku! Chlupáčku! slyšíš! Jdi se podívat za pánem, bojím se, aby mu nic nebylo, že nejde domů.¹⁷⁾

(Zpívá.)

La la la, la la la.

Vystoupí doktor Kajus.

Kajus. So vy tu zpívat! Já nerad mít ty loupusty. Prosím, přinest mi z mej komnatu ten boitier verd, ten pouzdro, zelenej pouzdro; rozumíte so povídám? zelenej pouzdro.

Obratná. Hned vám to přinesu. *(Stranou.)* Jsem ráda, že tam sám nevešel; kdyby tam našel toho mladíka, kozel by ho bral.

Kajus. Fe, fe, fe! ma foi, il fait fort chaud. Je m'en vais à la cour – la grande affaire.

Obratná. Je to to, pane?

Kajus. Oui; mette le au mon kapsu; dépêche, 'onem – de je ten klap Klupáček?

Obratná. Hej Chlupáčku, Jeníku!

Kajus. Ty Jenyk Klupáčku, ty pravej 'Onza! 'Onem, vem kort a za mnou na tvůr.

Chlupáček. Ten je pohotově, visí v předsíni.

Kajus. Safiente, já se moc meškat! Qu' ai j'oublie? V ten můj komnatu je troubel, a ten nesmím zapomenout za selej svět.

Jde do komnaty.

Obratná. Ouvej! teď najde toho mladíka a bude se vztekat.

Kajus. Ó diable, diable! so to je v můj komnatu? Taškáš! larron!

Vyvleče Trubáčka z komnaty.

Klupáček, můj kort!

Obratná. Milý pane, upokojte se.

Kajus. A proč já se upokojit?

Obratná. Tento mladík jest poctivý člověk.

Kajus. A so ten postivej šlovek má dělat v mým komnatu? To žádněj postivej šlovek, so pšichází do můj komnat.

Obratná. Prosím vás, nebud'te tak flegmatický; slyšte, jak se to stalo. On ke mně přišel s posilkou od faráře Hugona.

Kajus. Tobše.

Trubáček. Tak jest, na mou věru; měl jsem ji požádat, aby ...

Obratná. Mlč, prosím tě.

Kajus. Ty mlč – a ty dále povídat.

Trubáček. Měl jsem požádat tuto ctihodnou paní, vaši děvečku, aby se u slečny Anny Pacholíkovic přimluvila za mého pána, aby si ho vzala.

Obratná. Opravdu, to je všecko; ale já si nebudu pálit prsty, já toho nepotřebuju.

Kajus. Pater Hugo vás posílat? – Klupáček, baillez mi nákej papír. Počkat kvilku.

Píše.

Obratná. Ráda jsem, že je tak pokojný. Kdyby se byl jak se patří rozzlobil, byli byste viděli jak by byl řádil, jak melancholický by byl. – Přes to všecko, člověče, chci pro vašeho pána učinit co bude v mé moci; ale čistá pravda je to, že ten francouzský doktor, můj pán – já ho mohu jmenovat svým pánem, neboť mu vedu jeho domácnost, peru, ždímám, vařím, peku, myju pro něj, strojím mu jídlo a pití, stelu mu a dělám všecko sama.

Trubáček. Je to břemeno, přijít pod něčí ruce.

Obratná. Také takovou zpíváte? Však toho notně zakusíte; a časně vstávat a pozdě lehat; – ale při tom všem (řeknu vám to do ucha, neboť bych neráda aby se to rozneslo) můj pán je vám do Pacholíkovíc Anny zamilován; ale při tom všem – já znám Annino srdce – to se nekloní ani sem ani tam.

Kajus. Ty mamlas, ten psaní dát pateru Hugovi. Prak a brok! já ho tu zvat na souboj, já mu budu užít lavu ve voboru; já budu naučit ten mamlas popskej dělat takový pletky – a ty se klidit pryč, tu nis vis pro tebe. – Prak a brok!

Trubáček odejde.

Obratná. Můj Bože, vždyť on se jenom za svého přítele přimlouvá.

Kajus. To je šesko jedno. Nežekla jste mi, že mám sám dostat Aninku Pakolik? – Prak a brok! já budu zabít ten zatrasenej pop; hospodskej od Podvazka bude měžit náš zbraň. – Prak a brok! já sám si mít Aninku Pakolik.

Obratná. Pane, děvče vás má rádo a všechno bude dobře, ať si mluví kdo chce co chce. Vem to ras!

Kajus. Klupáček, pod' se mnou na tvůr. Prak a brok! jesli já nebudu dostat Aninku Pakolik, já tebe budu vyhodit ze dveží. Za mnou, Klupáček.

Kajus a Chlupáček odejdou.

Obratná. Starého blázna dostaneš. V tom ohledu znám Annino srdce. Žádná žena v celém Windsoru nezná Annino srdce líp jako já; žádná u ní tolik neplatí jako já, chvála Bohu.

Fenton (z venku). Hej, není tu nikdo?

Obratná. I podívejme se, to jsou k nám hosté. Jen dále, prosím; vejďte.

Vystoupí Fenton.

Fenton. Jak se vede, milá paní?

Obratná. Tím lépe, když se Vašnost ráčí na to ptát.

Fenton. Co nového? co dělá moje sličná Aninka?

Obratná. Opravdu, Vašnosti, sličná je, a počestná, a k tomu spůsobná; při té příležitosti mohu vám říci že vám přeje, buď Bohu chvála.

Fenton. Myslíte že se mně povede? nebudu se darmo ucházet?

Obratná. Arciť, Vašnosti, je všechno v rukou Nejvyššího; při tom všem ale, pane Fentone, chtěla bych na to přísahat, že vás miluje. – Nemáte Vašnosti nad okem bradavici?

Fenton. Ba ovšem že mám; ale co z toho?

Obratná. Ó, to je vám celá historie – věru, jako zfanfrněná je ta Aninka, ale při tom všem tak počestné děvče co jen může být. – Celinkou hodinu jsme vám měli řeč o té bradavici; – já se žádnému nezasměju leč té holce! – Ale opravdu, ona je tuze melákolická a zamýšlená; – než co se týče vás, jen s chutí do toho.

Fenton. Dobře, já ji dnes uvidím. Tu máte něco za svou dobrou vůli, přimluvte se u ní za mne, a uvidíte-li ji dříve než já, pozdravte ji ode mne.

Obratná. Mám? Věřu to udělám, a při nejbližší příležitosti, až zase budem spolu, povím vám více o té bradavici, a také o jiných nápadnících.

Fenton. Dobře, buďte zdráva; teď mám na spěch.

Odejde.

Obratná. Zachovej Bůh Vašnosti. – Opravdu, hodný to pán; ale Anna ho nemá ráda; v tom ohledu znám její srdce jako kdokoliv jiný. – Ale kýho šlaka! co pak jsem chtěla?

Odejde.

Jednání druhé.

Výjev první.

Před domem Pacholíkovým.

Vystoupí paní Pacholíková s psaním v ruce.

Paní Pacholíková. I co že? za svátečních dnů své krásy byla jsem ušetřena od milostných listků, a nyní jich mám zakoušet? Nahlídněme přec do toho.

(*Čte:*) „Neptejte se mého rozumu, proč Vás miluji, neboť jakkoliv láska mívá někdy rozum za svého lékaře¹⁸⁾, neběře ho nikdy za rádce. Vy nejste mladá, já také ne; nuže, v tom jest shoda; Vy jste veselá, to jsem i já; tu jest ještě více shody; Vy milujete sekt, já též; chcete ještě větší shodu? Dosti mějte na tom, paní Pacholíková (ač může-li láska vojínova dosti činiti), že Vás miluji. Nechci prosit, abyste měla se mnou útrpnost, to není po vojensku; ale pravím: milujte mne.

Jsem hotov z lásky věrné
Co oddaný váš sluha,
Za světla, za tmy černé
Bojovat pro Vás ztuha,
Ve dne v noci
Ze vší moci.

John Falstaff.“

Jaký to Herodes judský? – Ó zkažený, zkažený světe! – Osoba věkem sklíčená má dělat mladou záletnici! U všech všudy, co pak ten ožralý Flamendr pochytil lehkovážného z mé rozmluvy, že se opovazuje takto mne na zkoušku brát? Vždyť jsme nebyli spolu ani třikráte! – Co pak jsem asi mluvila k němu? – Tenkrát jsem přece nebyla rozpustilá, Bože mne netrestej! – Ale já vznesu na parlament stížnost proti té mužské nezbednosti. Kterak se mu mám posmtít? nebo pomstit se mu musím, jako že má jelita místo vnitřností.

Vstoupí paní Brodská.

Paní Brodská. I paní Pacholíková! právě jsem chtěla jít k vám.

Paní Pacholíková. A já byla právě na cestě k vám. Vy vypadáte velmi špatně.

Paní Brodská. To bych nemyslila, mohu vám dokázat opak toho.

Paní Pacholíková. Mně se tak aspoň zdá.

Paní Brodská. I pro mne; ale já povídám, že bych vám mohla opak toho dokázat. Ó paní Pacholíková, dejte mi nějakou radu.

Paní Pacholíková. Oč pak se jedná, má milá?

Paní Brodská. Ó milá paní, kdybych se neohlížela na jistou maličkost, mohla bych přijít k veliké cti.

Paní Pacholíková. Pusťte tu maličkost a sáhněte po cti. Co pak jest? – Na maličkosti se neohlížejte; – nuže oč se jedná?

Paní Brodská. Kdybych jenom na okamžitou věčnost chtěla do pekla, mohla bych přijít k rytířské důstojnosti.

Paní Pacholíková. Jakže? ty lžeš! – Sir Alice Brodská! Rytířství již zobecnělo, k vůli tomu neměla bysi zadávat své zemanství.¹⁹⁾

Paní Brodská. My svítíme za dne²⁰⁾; tu čtete, čtete, kterak mohu přijít k rytířské důstojnosti. – Jak živa budu mít v podezření tlusté mužské, dokud budu moci rozeznávat lidskou postavu. A přece ani se nikdy nezaklínal, vychvaloval počestnost žen, a všecku neslušnost měl v tak

náležitým a mravném povržení, že bych byla chtěla na to přísahat, že jeho náklonnosti srovnávají se s jeho řečmi; ale to oboje sluší k sobě tak, jako na stý žalm nápěv: Hej župy, župy. Která to vichřice medle vyhodila u Windsoru na sucho tuto velrybu s tolika tůněmi tuku v břiše? Jak se mu mám pomstít? Nejlépe tuším bylo by, kojit ho naději tak dlouho, pokud by bezbožný oheň chlipnosti nerozpustil ho ve vlastním jeho sádle. – Slyšela jste kdy něco podobného?

Paní Pacholíková. Jedno psaní jako druhé, rozdíl jenom ve jmenech Pacholíková a Brodská! – K veliké tvé útěše v těchto zlopravěstných tajnostech hle tuto blíženice tvého psaní; ale připuť nejdřív svého k dědictví, neboť můj, ten věru nikdy nebude dědit. On má tuším celý tisíc takových psaní, s prázdným místem pro rozličná jmena; možná že i více a že tato jsou již druhé vydání. Bezpochyby je dá tisknout, neboť jemu na tom málo záleží co dá do tisku, když nás dvě chtěl přivést pod něj. Já bych raději chtěla být obryní a ležet pod horou Pelionem. Věřu, spíše našla bych dvacet rozpuštěných hrdliček, nežli jediného cudného muže.

Paní Brodská. I hle, totě zcela stejné; ta sama ruka, ta sama slova. Co pak myslí o nás?

Paní Pacholíková. To nevím; skoro mne to vede k pochybování o vlastní mé počestnosti. Musím se považovat za osobu, kterou ještě ani neznám, neboť zajisté, kdyby neviděl na mně nějakou náchylnost, která mně samé posud jest tajna, nebyl by se na mne tak vztekle zaháčil.

Paní Brodská. Zaháčením to nazýváte? Já jsem jista, že ho nepustím pod kryt.

Paní Pacholíková. Rovněž i já; dostane-li se do mého podlubí, jak živa se nepustím více na moře. Musíme se mu pomstít: objednáme ho k dostaveníčku, budeme mu dělat naději a chytrým odkládáním povedeme ho za nos tak dlouho, až hospodskému u Podvazku své koně zastaví.

Paní Brodská. Já jsem volna proti němu ku každému šibalství, které nepoškrvni naši počestnost. Kdyby můj muž viděl to psaní, měla by jeho žárlivost věčnou potravu.

Paní Pacholíková. Hle, tady přichází, a můj dobrý muž také; ten je tak vzdálen vši žárlivosti, jako já všeho podnětu k ní; a to je tuším nezměřitelná vzdálenost.

Paní Brodská. Vy jste šťastnější žena.

Paní Pacholíková. Musíme držet poradu proti tomu tučnému rytíři. Pojd'te semhle.

Obě odstoupí stranou. Vystoupí Brodský, Pistol, Pacholík a Nym.

Brodský. Doufám, že tomu není tak.

Pistol. Naděje bývá často pes bes čichu; sir John pase po tvé ženě.

Brodský. Aj, pane, moje žena není více mlada.

Pistol. On po vznešených i po nízkých pálí,

Po mladých, starých, po všech najednou;

On míchaninu rád; to rozvaž, Brodský.

Brodský. Mou ženu miluje?

Pistol. S horoucím zápalem. Buď zabraň to,

Aneb co Aktaeon utíkej štván.

Ó hanebné to slovo!

Brodský. Jaké slovo, pane?

Pistol. Roháč, pravím. Teď budiž zdráv.

Bedlivý pozor měj, neb v noci kradou;

Pozor, než v letě kukačka zazpívá – ²¹)

Nuž, pane desátníku Nyme – –

Věř tomu, Pacholíku; mluvím pravdu.

Odejde.

Brodský. Budu pokojným; však to vyskoumám.

Nym (*k Pacholíkovi*). Pravda je to, já nemiluji smysl ke lži. On mne urazil v jistém smyslu: já jí měl donést to smyslu plné psaníčko; ale já mám meč a ten umí kousat v čas potřeby. On miluje vaši ženu, to je krátký a dlouhý smysl všeho. Moje jméno jest desátník Nym, co mluvím, to mohu odůvodnit. Tak jest: já se jmenuji desátník Nym, a Falstaff miluje vaši ženu. S Bohem, já nemám smysl pro chléb a sýr; a to je smysl toho. S Bohem.

Odejde.

Pacholík. Smysl toho! Ten chlapík vystraší všechnen rozum ze smyslu.

Brodský (*pro sebe*). Já půjdu hledat Falstaffa.

Pacholík. Jak živ jsem neslyšel tak rozvláčeného, pitvořivého taškáře.

Brodský (*pro sebe*). Shledám-li to tak, dobře.

Pacholík. Takovému Kytajci nebudu věřit, a kdyby ho sám městský farář vyhlašoval za hodnověrného.

Brodský (*pro sebe*). Hodný to, citu plný člověk, dobře.

Paní Brodská a paní Pacholíková opět vystoupí.

Pacholík. I hle, Markytka!

Paní Pacholíková. Kam pak, Jiříku? – Slyšíš?

Paní Brodská. Jak je, milý Františku? pročpak jsi tak zamyšlen?

Brodský. Já zamyšlen? já nejsem zamyšlen. – Jdi domů, jdi.

Paní Brodská. Ty máš nějaké vrtochy v hlavě. – Půjdem, paní Pacholíková?

Paní Pacholíková. Já půjdu s vámi. – Přijdeš k obědu, Jiříku? – Hle, kdo tu přichází, (*stranou k paní Brodské*) tu uděláme svou poselkyni k tomu ničemnému rytíři.

Vystoupí paní Obratná.

Paní Brodská. Věru, také jsem na ni myslila; ta se k tomu hodí.

Paní Pacholíková. Přicházíte k mé dceři Anně?

Paní Obratná. Ba arcí; prosím vás, co dělá moje milá slečna Aninka?

Paní Pacholíková. Pojd'te jen do domu s námi a sama se podívejte; máme s vámi hodinku co mluvit.

Všecky tři odejdou.

Pacholík. Co teď, pane Brodský?

Brodský. Slyšel jste, co mně povídal ten darebák; je-li pravda?

Pacholík. A vy jste slyšel, co mně vypravoval ten druhý?

Brodský. Myslíte, že je něco na tom?

Pacholík. Aby je kat, ty ničemy! Já nemyslím, že rytíř něco takového kuje; ale ti, kteří ho viní ze zlého zámyslu na naše ženy, jsou dva z jeho propuštěných služebníků, praví to ničemní povaleči, co jsou bez služby.

Brodský. Oni bývali v jeho službě?

Pacholík. Ovšem.

Brodský. Proto se mi ta věc o nic lepší nevidí. – Nebydlí on u Podvazku?

Pacholík. Arcí že bydlí. – Chce-li pálit za mou ženou, tu mu dobrovolně přepustím; a co od ní obdrží víc než ostré řeči, to беру na svou hlavu.

Brodský. Já sice nemám nedůvěru k své ženě, ale přece bych je nerád viděl pohromadě. Mužové bývají snadno příliš nepečliví; já nechci vzít nic na svou hlavu, já se nemohu tak spokojit.

Pacholík. Hle, tu přichází náš žvástavý hospodský od Podvazku. On mívá buď hlavu pod víchem anebo plný měsíc, když takto vesele vypadá. – Jak se vede, milý hospodský?

Vystoupí hospodský a Nehluba.

Hospodský. Nuže, pane hromotluku! Ty jsi šlechtic, Milost pan sudí, pravím.

Nehluba. Už jdu, milý hospodský, už jdu. Dobrý večer na stokrát, milý pane Pacholíku. Pane Pacholíku, chcete jít s námi? my máme v úmyslu nějaký žert.

Hospodský. Vypravuj to, Milost pane sudí; vypravuj to, hromotluku.

Nehluba. Pane, jedná se tu o bitku mezi paterem Hugonem, tím walesským popem, a Kajusem, oním francouzským doktorem.

Brodský. Milý pane hospodský od Podvazku, na slovíčko.

Hospodský. Co chceš, hromotluku?

Oba ustoupí stranou.

Nehluba (*k Pacholíkovi*) Chcete jít s námi se na to podívat? Náš veselý hospodský má měřit jejich zbraň, a mně se zdá, že je objednal na rozličná místa; neboť věřte mně, jak doslýchám, nerozumí prý farář žádnému žertu. Dejte pozor, já vám povím, v čem bude náš žert záležet.

Hospodský. Snad nemáš co požadovat na mém rytíři, na mém urozeném hostu?

Brodský. Nic, na mou věru. Ale já vám dám láhev páleného sektu, když mně zjednáte k němu přístup a řeknete že se jmenuji Potůček; jen k vůli žertu.

Hospodský. Tu je má ruka, statečný muži, máš mít volný přístup i odstup; jsi spokojen? a Potůček se budeš jmenovat. Je to veselý rytíř. – Půjďme, hoši?

Nehluba. Já jdu s vámi, milý hospodský.

Pacholík. Já slyšel, že ten Francouz je výborný šermíř.

Nehluba. Ticho, pane, o tom bych já mohl více povídat. Za nynějších časů postavíte se daleko od sebe, máte své vyměřené kroky, výpady a Bůh ví co všeccko; ale hlavní věc je srdce, pane Pacholíku, zde to vězí, zde. Já pamatuji čas, kde bych svým dlouhým mečem čtyry statečné chlapíky byl naučil vyskakovat jako německé myši.

Hospodský. Nuže, hoši, půjďme?

Pacholík. My půjďme s vámi. Já je raději slyším se vadit nežli prát.

Hospodský, Nehluba a Pacholík odejdou.

Brodský. Jakkoli Pacholík jest nepečlivý blázen a pevně se spoléhá na věrnost své ženy, já nemohu se zhlostiti svého podezření. Ona byla u Pacholíků v jeho společnosti, a co tam dělali, to já nevím. Však je dobře, já budu dále pátrat o té věci; vím co udělám: převleku se a tak budu skoumat Falstaffa. Shledám-li ji věrnou, nebude práce moje marná; přesvědčím-li se naopak, bude dobře vynaložena. (Odejde.)

Výjev druhý.

Pokoj v hostinci u Podvazku.

Vystoupí Falstaff a Pistol.

Falstaff. Já ti nepůjčím ani halíře.

Pistol. Nuž tedy svět buď mojí ústřicí,

Již mečem otevru. –

Já chci tu sumu vrátit z loupeže.

Falstaff. Ani halíře. Já trpěl, pane, že jste dělal dluhy na moje jméno; já třikrát obtěžoval své přátele o vaše a vašeho souspřežence Nyma propuštění, sic byste byli koukali skrze mříž jako pár paviánů. Já už za to přijdu do pekla, že jsem se počestným přátelům zaklínal, že jste dobří

vojínové a stateční hoši; a když paní Bridgetová ztratila držadlo svého vějíře, vzal jsem to na svou čest, že ho nemáš.

Pistol. Což jsi neměl z toho podíl? nedostal jsi patnáct grošů?

Falstaff. A to vším právem, ty ničemo. Či myslíš, abych svou duši zadarmo v nebezpečství uváděl? Zkrátka, ty se již na mne nevěš, já nejsem tvoje šibenice; jdi. – Vem do ruky kudlu a pusť se do hodné tlačenice, to cesta do tvého panství Kapsářova; jdi. – Ty nechceš moje psaní odevzdat, darebáku! ty se odvoláváš na svou čest? I ty přehavný člověče! Já jistě činím co jen mohu, abych svou čest udržel v přísných mezích, a přece, přece sám někdy zůstávuji na levo bázeň boží, a zahaliv čest potřebou snížím se k šejdům a číhám za plotem; a ty taškáři chceš své hadry, svůj kočičí pohled, své krčenní průpovídky a své drvoštěpské klení skrývati za hrabou své cti? Ty to nechceš udělat, ty?

Pistol. Já toho lituji, co více chceš?

Vystoupí Robin.

Robin. Je tu nějaká ženská, která chce s vámi mluvit.

Falstaff. Pusť ji sem.

Vystoupí paní Obratná.

Obratná. Dobré jitro, Milost pane.

Falstaff. Dobré jitro, milá paní.

Obratná. To ne, s Vašnostiným dovolením.

Falstaff. Tedy milá panno.

Obratná. Na to chci přísahat; jako byla moje matka v hodinu mého narození.

Falstaff. Když mně někdo přísahá, tedy mu věřím. Co mně nesete?

Obratná. Smím Vašnosti ráčit přednést jedno neb dvě slovíčka?

Falstaff. Třeba dva tisíce, má krasotinko, a já tě ráčím vyslechnout.

Obratná. Tu je jistá paní Brodská, pane; – prosím, poodstupte více stranou – já sama bydlím u doktora Kajusa.

Falstaff. Dobře, dále. Tedy paní Brodská, povídáte –

Obratná. Ano, Vašnosti; prosím, Milost pane, poodstupte více stranou.

Falstaff. Ujišťuji tě, že nás nikdo neslyší; to jsou moji lidé, moji lidé.

Obratná. Tak? Dej jim Pánbůh štěstí a vezmi je pod svou ochranu.

Falstaff. Tedy paní Brodská – a co dále?

Obratná. Pane, to je vám dobré stvoření. Bože, Bože! Milost pane, vy jste záletník; inu, Bůh vám to odpusť a nám všem, za to prosím.

Falstaff. Paní Brodská – co dále s paní Brodskou?

Obratná. Věřu, v krátce je věc ta: vy jste ji tak pobláznil, až je to ku podivu. Nejšvarnější dvořan ze všech, když tu ve Windsoru byl dvůr, nebyl by ji dovedl tak pobláznit. A to vám byli rytíři, lordové a šlechticové v kočářích; povídám vám: kočár za kočárem, psaníčko za psaníčkem, dar za darem; a všecko tak pěkně vonělo – samým mošusem – a šustělo, povídám vám, hedvábím a zlatem; to vám bylo vybraných slov, a vína i cukru nejlepšího a nejvzácnějšího, že by to každým ženským srdcem bylo hnulo; ale já vám povídám, ona na žádného ani mrk. – Ještě to ráno dostala jsem dvacet andělíčků²²); ale já nedbám na všechny anděly (takovým způsobem, jak říkáme), leč když je to v počestnosti: – a povídám vám, ani tak daleko to nemohli přivést, aby z něčí sklenice srkla, třeba to byl nejšvarnější z nich. A přece vám to byli hrabata, a což mnohem více, páni od tělesné stráže královské; ale já vám povídám, u ní je to všecko jedno.

Falstaff. Ale copak mně vzkazuje? řekněte to krátce, paní Merkurko.

Obratná. Inu, vaše psaní obdržela, za které vám tisíckrát děkuje, a dává vám vědět, že mezi desátou a jedenáctou nebude její muž doma.

Falstaff. Mezi desátou a jedenáctou?

Obratná. A máte přijít se na ten obraz podívat, však prý už víte na jaký; – pan Brodský, její muž, nebude doma. Ach, ta milá paní má s ním zlé živobyty, on je velmi žárlivý, ona s ním nevychází z mrzutosti, ta dobrá duše!

Falstaff. Mezi desátou a jedenáctou. Vyříd'te jí mé poručení, ženo; já neopominu přijít.

Obratná. Tak, to je slovo. Ale já mám k Milost pánu ještě jiné poselství. Také paní Pacholíková dává se vám srdečně poroučet – a musím vám pošeptat, že je to tak cnostná, mravopočestná a zvedená žena, která, to mně věřte, ani ranní ani večerní modlitbu nezanedbá, jako kterákoli ve Windsoru, ať je to kdo chce. Mám Milost pánu vyřídít, že její muž málo kdy z domu vychází; ona však doufá, že ještě přijde čas. Jak živa jsem neviděla ženu tak zbouchnutou do mužského; opravdu, vy musíte mít při sobě nějaké kouzlo, na mou věru!

Falstaff. To nemám, věř mně; mimo půvabnost mých dobrých vlastností nevím o žádném kouzle.

Obratná. Za to vás Bůh zehnej.

Falstaff. Ale prosím tě, řekni mně: nepověděly si paní Brodská a paní Pacholíková o své lásce ke mně?

Obratná. I to by byla pěkná švanda, věru! Doufám, že dbají více na slušnost. Byl by to kousek, opravdu! Ale paní Pacholíková žádá vás, abyste jí na všečen způsob poslal svého malého panoše. Její muž toho malého panoše velice závidí; a skutečně, pan Pacholík je poctivý muž. Není ženy ve Windsoru, aby měla lepší časy než ona: ona dělá co chce, mluví co chce, všecko přijímá i vydává, ulehne a vstane kdy se jí líbí, všecko jde po její vůli. Ale ona to také zasluhuje, neboť je-li ve Windsoru nějaká žena příjemná, tedy je to ona. Vy jí musíte poslat svého malého panoše, není žádná pomoc.

Falstaff. Dobře, učiním to.

Obratná. Jen jí ho pošlete; a vidíte, ten může potom mezi vámi chodit sem a tam. Ale na všečen způsob musíte mítí tajné heslo, kterým byste se dorozumívali, aby o tom chlapec nemusel vědět; neboť není dobře, aby děti věděly o takových daremnostech. Staří lidé, víte, mají rozum, jak říkáme, a znají svět.

Falstaff. Měj se dobře, a vyříd' oběma moje poručení. Tu je můj měšec, ostatně zůstávám tvým dlužníkem. – Hochu, jdi s touto paní. – – Ta novina mne celého pomátla.

Obratná a Robin odejdou.

Pistol. Ta halda Milkova jest poslice. –

Jen plným větrem, hr! připravte zbraň
A palte; kořist naše, neb vše moře ztop.
Odejde.

Falstaff. Co tomu říkáš, starý Honzíku? Jen s chutí dále! Od nynějška budu tvé staré tělo mítí u větší vážnosti než dosavad. Ještě berou na tebe! Teď máš vyhrávat, když jsi tolik prosázel? Děkuji ti, milé tělo! Ať si třeba říkají, že to neomalenost; na tom nezáleží, jen když se to podaří.

Vstoupí Bardolf.

Bardolf. Sir Johne, dole je nějaký pan Potůček, který by s vámi rád mluvil a se s vámi seznámil. On přinesl Vašnosti sekt k rannímu nápitku.

Falstaff. Potůček se jmenuje?

Bardolf. Ano, pane.

Falstaff. Zavolej ho sem.

Bardolf odejde.

Takové potůčky jsou mně vítané, které přetýkají takovou tekutinou . – Aj, aj! paní Brodská a paní Pacholíková, sevřel jsem vás? Jen do toho!

Bardolf vrátí se s Brodským, který jest přestrojen.

Brodský. Pozdrav Bůh, pane.

Falstaff. Pozdrav Bůh. Chcete se mnou mluvit?

Brodský. Osměluji se, vtírat se vám bez velikých okolků.

Falstaff. Jste vítán, pane. Co je vám k libosti? Nech nás samotné, sklepníku.

Bardolf odejde.

Brodský. Pane, já jsem člověk, který už mnoho peněz vyházel, a jmenuji se Potůček.

Falstaff. Milý pane Potůčku, já se těším na vaši bližší známost.

Brodský. Milý sir Johne, já toužím po vaší; ne snad abych vás obtěžoval, neboť musím vám dát na srozuměnou, že tuším lépe jsem v stavu půjčovat peníze nežli vy, a to mně také poněkud smělosti dodalo, vetřítí se k vám tak v nečas. Říkávají, kde krácejí peníze napřed, že jsou všechny cesty otevřeny.

Falstaff. Peníze jsou dobrý voják, pane; ony ženou ku předu.

Brodský. Ba právě, a já tuto mám měšec s penězi, který mne obtěžuje; chcete-li mně jej pomoci nést, sir Johne, vezměte jej s polovice anebo celý za to, že mně ulehčíte břemena.

Falstaff. Pane, já nevím, jak zasluhuji být vaším nosičem.

Brodský. Já vám to povím, pane, chcete-li mne vyslechnout.

Falstaff. Mluvte, milý Potůčku; bude mně potěšením, moci vám v něčem posloužit.

Brodský. Pane, vy prý jste učenec – promluvím s vámi zkrátka; již dávno slýchal jsem o vás a měl jsem velikou touhu vás seznat, ačkoliv příležitosti k tomu scházelo. Chci vám svěřit jednu věc, při čemž musím odhalit svou vlastní slabost; a však, milý sir Johne, když jedním okem budete pohlížet na mou pošetilost, kterou před vámi budu odkrývat, obraťte druhé oko na rejstřík svých vlastních křehkostí, abych tím snáze proklouznul s důtkou, když uvidíte, jak snadno jest upadnouti v takové poblouzení.

Falstaff. Dobře, pane, jen dále.

Brodský. Tady v městě zůstává paní, její muž se jmenuje Brodský.

Falstaff. Dobře, pane.

Brodský. Já ji dlouho miloval, a věřte mně, mnoho na ni vynaložil; já za ní třeštil ani oka s ní nespouštěje, já vyhledával každou příležitost sejít se s ní, já se chytal i sebe menší nahodilosti, abych ji jen z pozdálčí spatřil; já netoliko jí koupil mnohý dar, ale i jiným štědře jsem uděloval, jen abych zvěděl co by ráda; slovem já ji pronásledoval jako láska pronásledovala mne, na perutech každinké příležitosti. Já zajisté zasluhoval odměnu, buďsi již pro mou náklonnost anebo pro mou štědrotu; však nedostalo se mi žádné, leč bychom zkušenost pokládali za klénot, kterýž jsem nesmírně draho koupil; ta pak mne naučila prűpovídce:

Stíhaná láska jako stín utíká;

Honíc, co před ní prchá, honícího uniká.

Falstaff. A neobdržel jste od ní žádného slibu, že vás vyslyší?

Brodský. Žádného.

Falstaff. A nikdy jste na ni strany toho nedolěhal?

Brodský. Nikdy.

Falstaff. Jakého způsobu tedy byla vaše láska?

Brodský. Byl to pěkný dům, vystavěný na cizí půdě; tak jsem ztratil své stavení, omýliv se v místě, kde jsem je zbudoval.

Falstaff. A k jakému účelu mi to svěřujete?

Brodský. Řeknu-li vám ještě to, pak víte všecko. Povídá se, jakkoliv prý ke mně počestnou se staví, že na jiných stranách ve své veselosti tak daleko zabíhá, až se jí to velmi za zlé pokládá. Nuže, sir Johne, to jest jádro mého zámyslu. Vy jste kavalír výborného vychování, podivu hodné výmluvnosti, máte všude přístup, požíváte vážnosti jak svým postavením tak i svou osobností, a vůbec jste proslulý pro mnohonásobné zásluhy co vojín, dvořan i učenec.

Falstaff. Prosím, pane!

Brodský. Jen tomu věřte, však to víte. – Tu jsou peníze, vynaložte je, vynaložte je, vynaložte ještě více, vynaložte všecko co mám; jenom mi za to poskytněte tolik svého času, co potřebí k milostnému útoku na cnost této paní Brodské. Použijte všeho svůdnického umění svého, abyste si ji naklonil a ona vám po vůli byla; možno-li to kterému muži, dovedete to vy spíše než kdokoli jiný.

Falstaff. A srovnávalo by se to s prudkostí vaší náruživosti, abych já obdržel, čeho vy užití žádáte? Mně se zdá, že jednáte právě proti sobě.

Brodský. Musíte jen rozumět mému zámyslu! Ona tak bezpečně bytuje v důstojnosti své cnoty, že pošetilost mého ducha netroufá si před ní se ukázat; ona se tak příliš skví, že není možno na ni pohlédnouti. Kdybych ale mohl předstoupit k ní s nějakým vyzrazením, tím příkladem nabyla by žádost moje práva; já bych ji mohl vypudit z ohrady její počestnosti, její dobré pověsti, jejího manželského slibu a tisíce jiných obran, které mně nyní příliš silně odporují. Co tomu říkáte, sir Johne?

Falstaff. Pane Potůčku, přede vším osměluji se přijmouti vaše peníze; potom mně dejte ruku, a konečně vám slibuji na své šlechtictví, že paní Brodskou máte mít, jen když chcete.

Brodský. Ó můj dobrý pane!

Falstaff. Pane Potůčku, já povídám že ji máte mít.

Brodský. Sir Johne, na penězích nebude scházet.

Falstaff. Také na paní Brodské nebude scházet, pane Potůčku. Abych vám to řekl, já půjdu k ní na její vlastní pozvání; právě když jste vcházel ke mně, šla odtud její příručnice neb donašečka. Povídám vám, že budu u ní mezi desátou a jedenáctou, neboť v tu dobu nebude ten žárlivý, ničemný chlap, její muž, doma. Přijďte večer ke mně, a uslyšíte jak se mi daří.

Brodský. Vaše známost je mým štěstím. Znáte toho Brodského, pane?

Falstaff. Aby ho kat, toho rohatého bídніка! Neznám ho. – Ale já mu křivdím, když ho jmenuji bídником; ten žárlivý rohoun má prý na hromady peněz, a proto je žena jeho v mých očích tak líbezná. Ona se má státi mým klíčem ku pokladnici toho rohatého dareby, tam budu držet žně.

Brodský. Pane, přál bych, abyste znal Brodského, byste se mu mohl vyhnout, když ho potkáte.

Falstaff. Aby ho kat, toho nasoleného ničemu. Já mu jediným pohledem pomatu smysly; já mu zahrozím svým klackem, který se bude jako povětroň vznášet nad jeho rohatou hlavou. Potůčku, uvidíš, jak toho chrapouna dostanu pod sebe, a ty budeš spát s jeho ženou. – Jen přijď hned s večera ke mně. Brodský je holomek, a já mu ještě rozmnožím jeho titule; ty, pane Potůčku, máš ho seznat co holomka a rohouna. – Jen přijď hned s večera ke mně.

Odejde.

Brodský. Jaký to proklatý epikurejský padouch! – Moje srdce div nepukne nedočkavostí. – Kdo teď může říci, že nemám příčiny k žárlivosti? – Moje žena poslala k němu, hostina jest určena, vše umluveno. Kdo by si to byl pomyslíl? – Jaké to peklo, mít nevěrnou ženu! moje lože má

být zprzněno, moje pokladnice oloupena, moje dobré jméno nahryzeno; a já netoliko si mám dát líbit takové hanebné se mnou nakládání, nýbrž mám si ještě nechat co nejohavněji vynadat, a to od toho samého, který mně činí takový nátisk. A jaké to názvy, jaká jména! – Luciper, Satanáš, Rarášek, to jsou jména libozvučná, a přece jsou to jména ďábelská, jména zlých duchů; ale rohoun! rohoun! sám ďábel nemá takového názvu. – Pacholík je osel, bezstarostný osel! on věří své ženě a nechce být žárliv. Toť bych raději svěřil Flamendrovi své máslo, wallisskému faráři Hugovi svůj sýr, Irčanu láhev s kořalkou a zloději svého mimochodníka, nežli svou ženu sobě samé. Tu je hned pletich, výmyslů a osnov; a co ony si myslí že by mohly provést, to musejí provést, a kdyby šlo o život! – Bohu díky za mou žárlivost! – Tedy jedenáctá je určená hodina! – To já předejdu, svou ženu dopadnu, Falstaffovi se pomstím a Pacholíkovi se vysměji. Já se budu hned k věci mít, neboť raději o tři hodiny dříve nežli o minutu pozdě. – Fi, fi, fi! rohoun! rohoun! rohoun!

Odejde.

Výjev třetí.

Windsorská obora.

Vystoupí Kajus a Chlupáček.

Kajus. 'Onzík Klupáček!

Chlupáček. Pane?

Kajus. Kolik je 'odin, 'Onzík?

Chlupáček. Ta hodina již minula, ve kterou se měl pater Hugo dostavit.

Kajus. Pardieu, on zakoval svůj dušu. On tobše modlil svůj biblu, že nepšišel. Pardieu, 'Onzík Klupáček, on už byl mirtev, kdyby byl pšišel.

Chlupáček. On je chytrák, pane; on věděl, že by ho Vašnost usmrtila, kdyby pšišel.

Kajus. Pardieu, slaneček ne tak mirtev, jako ho udělám já mirtev. Vem svoje kort, 'Onzík, já tobě ukázat, jak ho udělám mirtev.

Chlupáček. Ach, pane, já neumím šermovat.

Kajus. Tarebák, vem svoje kort!

Chlupáček. Zadržte, tu někdo přichází.

Vystoupí hospodský, Nehluba, Chuděra a Pacholík.

Hospodský. Pozdrav Bůh, doktore hromotluku.

Nehluba. Má služba, pane doktore Kajuse.

Pacholík. I hle, milý pane doktore.

Chuděra. Dobré jitro, pane.

Kajus. A proč vy šecky, jeden, tva, tši, čtyry, pšišli sem?

Hospodský. Abychom tě viděli šermovat, sekát, se bránit, sem a tam skákat, obracet, vypadat, couvat, se vzdalovat, postupovat. Je mrtev, můj Aethiope? je mrtev, můj Francouze? – Ha hromotluku! Co dělá můj Aeskulap, můj Galen, mé srdíčko? Ha! je mrtev, statečný cintale, je mrtev?

Kajus. Pardieu, to nejvíš bázlivej baba na světě; on neukázat svůj tváž.

Hospodský. Tyť jsi kastiliánský²³) král Čurina! řecký Hektor, můj hochu!

Kajus. Vy jste svědky, že my šest nebo sedum čekali na něj tvě, tši 'odiny, a on nepšišel.

Nehluba. On je moudřejší nežli vy, pane doktore, on je lékař duší a vy jste lékař těl. Kdybyste se měl s ním bít, jednal byste proti svému řemeslu. Že ne, pane Pacholíku?

Pacholík. Pane Nehluba, vy jste sám jindy býval veliký šermíř, ačkoliv nyní jste muž pokoje.

Nehluba. Kakraperte, pane Pacholíku, jakkoliv jsem nyní stár a muž pokoje, ale když vidím vytasený kord, svrbí mne prsty chtivostí, pustit se do toho. Třeba jsme sudí, doktoři a duchovní, pane Pacholíku, máme vždy ještě v sobě něco nákvasy ze své mladosti. Jsmet' synové žen, pane Pacholíku.

Pacholík. Ba právě, pane Nehlubo.

Nehluba. Tak to bývá. Pane doktore Kajuse, já přišel pro vás, abyste šel domů, já jsem smírný soudce. Vy jste se osvědčil co rozšafný lékař, a pater Hugo se osvědčil co rozšafný a tichý duchovní; vy musíte jít se mnou, pane doktore.

Hospodský. S dovolením, hoste sudí! – Na slovo, pane Močilku!

Kajus. Močilku? so to je?

Hospodský. Močilék jest po anglicku hrdina, hromotluk.

Kajus. Pardieu, to jsem tak tobše Močilku jako Engličan. Ten prašivej psí pop, já mu uši užezat.

Hospodský. Však on ti notně vyhafá, hromotluku.

Kajus. Vy'afafat! so to je?

Hospodský. To je, že tě odprosí.

Kajus. Pardieu! my to uvidět, kterak mně vy'afá; pardieu, já to kci.

Hospodský. Já ho budu k tomu mít, anebo ho nechám vězet.

Kajus. Já děkovat pěkně.

Hospodský. A k tomu se mu ještě vysměju. (*Postraně k ostatním.*) Teď, pane hoste a pane Pacholíku, a vy, urozený pane Chuděro, odeberte se městem do Frogmoru.

Pacholík. Tam je pater Hugo, je-li pravda?

Hospodský. On je tam. Pozorujte, v jaké míře se nalézá. Já tam přivedu doktora přes pole; nebude to kapitální?

Nehluba. Učiníme tak.

Pacholík, Nehluba, Chuděra. S Bohem, pane doktore.

Odejdou.

Kajus. Pardieu, já zabiju ten pop; proto že Anince Pakolík namlouvá takovej nemehlo.

Hospodský. Zab ho; prozatím ale upokoj svou netrpělivost a polej svou zlost studenou vodou.

Pojď se mnou přes pole do Frogmoru, já tě uvedu do dvora, kde se drží hostina; je tam Aninka Pacholíkovic a můžeš se k ní přitočit. Nu, co tomu říkáš?

Kajus. Pardieu, já vám děkovat; pardieu, já milovat vás, a já vám pšivést dobrý 'osti: 'rabata, rytíže, lordy, pány, můj pasienty.

Hospodský. Za to chci být tvůj odpůrce u Aninky Pacholíkovic; jsi s tím spokojen?

Kajus. Pardieu, tobše, já spokojen.

Hospodský. Tedy se strkejme.

Kajus. Ty jít za mnou, 'Onzík Klupáček.

Odejdou.

Jednání třetí.

Výjev první.

Pole blíž Frogmoru.

Vystoupí kněz Hugo Evans a Trubáček.

Evans. Prosím vás, dobrý čeladine pána Chudery, priatelu Trubáčku menom, v ktorú stranu ste sa díval po pánu Kajusovi, ktorý sa nazývá doktorom lekárstva?

Trubáček. Stranou k Londýnu, stranou k oboře, na vsecky strany, jenom ne k městu.

Evans. Prosím vás pekne, podívajte sa i na tú stranu.

Trubáček. Učiním to, pane.

Evans. Ha! jak vo mne zlost' vre a dušou mojou lomcuje! – Já budem rád, jestli ma oklamal. – Jak som těžkomyslný! – Já tomu darebákovi o hlavu roztlučiem jeho močové sklenice, jak náhle budem mōšť.

(*Zpívá.*)

U potoka priesračného
Slavičí spev zaznievá,
Tam do lůžka růžového
Uhostím sa blažen já.

U potoka –

Bože ma netrestaj, jak to dnes kikirikám!

Slavičí spev zaznievá,
Tam v besedke z zeleného
Pruťa seděl blažen já.
Vůkol tisícerej vůne – –

Trubáček. Tamhle přichází, velebný pane.

Evans. On mi je vítaný.

(*Zpívá.*)

U potoka priesračného –

Boh prispej tomu, čí je právo. Jakú zbraň má?

Trubáček. Žádnou zbraň, pane. A tamhle přicházejí můj pán a pan Nehluba ještě s jedním pánem pěšinkou od Frogmoru, tamhle tou stranou.

Evans. Prosím vás, dajte mi moju kleriku, alebo ju radšej podržte pod paždím.

Vystoupí Pachelík, Nehluba a Chuděra.

Nehluba. I hle, pan farář. Dobré jitro, velebný pane! Zdržet hráče od kostek a pilného učence od jeho knih, by byl pravý div.

Chuděra. Ach ta milostná Anna Pachelíková!

Pachelík. Pozdrav Bůh, velebný pane!

Evans. Zachovej vás Boh vo svojej milosti, vás všeckých.

Nehluba. Co že? meč vedle knihy? studujete oboje, pane faráři?

Pachelík. A jako nějaký mladík jenom v živůtku a v nohavicích v tomto chladném, sychravém povětrí?

Evans. To má svoje dôvody a príčiny.

Pachelík. My vám přišli proukázat dobrou službu, pane faráři.

Evans. Dobre, a v čom to záleží?

Pachelík. Tamto je jistý velmi ctihodný pán, který musil být od někoho uražen, neboť se tak zapomněl nad svou vážností a trpělivostí co jen možná.

Nehluba. Já jsem již na světě přes osmdesát let, ale nšlyšel jsem, že by se člověk jeho stavu, jeho vážnosti a učenosti tak velice sám nad sebou zapomněl.

Evans. Kdo že je to?

Pachelík. Tuším že ho znáte, pan doktor Kajus, ten pověstný francouzský lékař.

Evans. Pro božie umučenie! Radšej bych slyšal o míse polievky.

Pachelík. Jak že?

Evans. Ten vie málo o Hippokratovi a Galenovi – a k tomu je loter, tak zbabelý loter, jakého těžko najst’.

Pacholík. Oč že je to ten muž, který se měl s ním bít.

Chuděra. Ach ta milostná Anna Pacholíková!

Nehluba. Tak se zdá podle jeho zbraně. – Držte je od sebe, tu přichází doktor Kajus.

Vystoupí hospodský, Kajus a Chlupáček.

Pacholík. Milý pane faráři, schovejte svůj kord.

Nehluba. A vy také, pane doktore.

Hospodský. Odzbrojte je, ať se dorozumějí. Lépe bude, když zachovají své údy celé; za to ať si drmolí náš jazyk.

Kajus. Já prosit, nekte mne žíst vám něso do uko: proč vy nepšišel na ten místo stanovenej?

Evans. Prosím vás, nepozbývejte trpezlivosti; všecko v čas.

Kajus. Pardieu, vy baba, vy strašpytel!

Evans. Prosím vás, nedávajme sa v posmech cudzincom. Žiadám vás o to priateľsky a slubujem vám zadosť učiniť tým alebo oným spôsobom. Já vaše močové sklenice roztlučiem o vašu lotrovskú hlavu preto, že ste nedošiel na ustanovené mesto.

Kajus. Diable! ’Onzík Klupáček, pane ’ospodskej od Podvazek, nečekat já na něj, že ho usmrdím? nečekat já na místo stanovenej?

Evans. Jako důfám, že budem spasený, toto je, hla, umluvené mesto. Nech to rozsúdí hospodský od Podvazku.

Hospodský. Ticho, pravím, Gallie a Gelsko, Francouze a Walešane, duchovní a tělesný lékaři!

Kajus. Tak, to je tobše, fýborně!

Hospodský. Ticho, pravím; vyslechněte hospodského od Podvazku. Jsem já to politikus? chytrák? co? jsem já Machiavel? Měl jsem ztratit svého doktora, který mi dává léky a dobrou radu? Nikoliv. – Měl jsme ztratit svého pana faráře, velebného patera Hugona, který mně uděluje spasitelná naučení? – Dej mně svou ruku, pozemšťane, tak – a ty také, nebešťane, tak. – – – Nuže, učení hoši, já vás oba podvedl, já vás poslal každého na jiné místo; vaše srdce jest při síle, vaše kůže celá, učíte závěrek páleným sektem. – Pojd’te, dejte mně své kordy do zástavy; – pojd’te se mnou, dítky pokoje, pojd’te se mnou.

Nehluba. Na mou věru, zpropadený to chlap, ten hospodský; – pojd’me s ním, pánové, pojd’me.

Chuděra. Ach ta milostná Anna Pacholíková!

Nehluba, Chuděra, Pacholík a hospodský odejdou.

Kajus. Ha! já počínám kápat. Tedy vy nás měli za blázen?

Evans. To je pekné, on nás mal za bláznov. Prosím vás, buďme dobrí priateli a stojme spoločne o to, aby sme sa pomstili nad strapatým, prašivým a šejdírským hospodským od Podvazku.

Kajus. Pardieu, od selého sirse. On mi slibovat, že mě tověst k Anince Pakolík; pardieu, on mě taky oklamat.

Evans. Dobře, já mu rozbijem hlavu! – Prosím vás, poďte so mnú.

Odejdou.

Výjev druhý.

Ulice ve Windsoru.

Vystoupí paní Pacholíková a Robin.

Paní Pacholíková. Jen dál, mladý panáčku; vy jste zvyklý být nohsledou, nyní ale jste vůdcem.

Co raději činíte, vésti mé oči anebo upírati své na paty svého pána?

Robin. Věru, já raději půjdu před vámi jako muž, nežli za ním jako trpaslík.

Paní Pacholíková. Vy jste malý pochlebník; vidím že z vás bude dvořan.

Vystoupí Brodský.

Brodský. Zrovna vhod, paní Pacholíková; kam se ubíráte?

Paní Pacholíková. Právě chci navštívit vaši paní; je doma?

Brodský. Ba arci, a div se neobkousá dlouhou chvílí. Tuším, kdyby vaši mužové umřeli, že byste se daly oddat.

Paní Pacholíková. Totě tak, s dvěma jinými muži.

Brodský. Odkud pak máte toho švarného pudivítra?

Paní Pacholíková. Nevím, jak se u šlaka jmenuje ten pán, od kterého jej můj muž dostal. Jaké jest jméno vašeho rytíře, hochu?

Robin. Sir John Falstaff.

Brodský. Sir John Falstaff?

Paní Pacholíková. Tak, tak; já si nikdá nemohu na jeho jméno zpomenout. – Můj dobrý muž a on jsou nerozdílní přátelé! – Tedy je vaše manželka skutečně doma?

Brodský. I ovšem že je.

Paní Pacholíková. Tedy s vaším dovolením, pane; já velice toužím ji spatřit.

Paní Pacholíková a Robin odejdou.

Brodský. Má ten Pacholík rozum? má oči? má povážení? Věru, to všechno u něho spí, on tím nevládne. Ten klučina ponese psaní na dvacet mil tak snadno, jako trefí dělo do bílého dvacettucetkrát. On sám je své ženě nápomocen při jejím záletnictví, on její pošetilosti nechává všechno vůli a příležitost; a ona teď jde k mé ženě a Falstaffův hoch s ní. To již napřed víme co z toho bude! – a Falstaffův hoch s ní! – Čistě to pikle! – již to je navlečeno, a naše odbůjné ženy zaslouží si peklo pospolu. Ale dobře, však já ho dostanu, své ženě dám notně co pro to, paní Pacholíkové strhnu vypůjčenou roušku počestnosti, jej samého vyhlásím za nepečlivého, dobrovolného Aktaeona, a celé sousedstvo pochválí mé přísné jednání.

Hodiny bijí.

Hodiny mi dávají znamení, a moje přesvědčenost velí mně hledat; tam jistě naleznu Falstaffa. Já spíše budu za to pochválen nežli vysmán; neboť Falstaff je tam tak jistě, jako že země stojí nepohnutě. Půjdu.

Vystoupí Pacholík, Nehluba, Chuděra, hospodský, kněz Hugo Evans, Kajus a Chlupáček.

Nehluba, Pacholík a jiní. Pozdrav Bůh, pane Brodský.

Brodský. Věru, pořádná to společnost. Pánové, já mám doma něco na zub; pojd'te všickni se mnou.

Nehluba. Já se musím omluvit, pane Brodský.

Chuděra. A já též, pane; my slíbili obědvat se slečnou Aninkou, a já bych jí nezrušil své slovo pro všechno na světě.

Nehluba. My již dávno obmýšlíme sňatek mezi slečnou Aninkou a mým strýcem Chuděrou, a dnes máme dostat odpověď.

Chuděra. Tuším, že mám vaše svolení, tatínku Pacholíku?

Pacholík. To máte, pane Chuděro, já jsem zcela na vaší straně; moje žena je ale zase docela pro vás, pane doktore.

Kajus. Tak, a ten 'olka mě mít ráť; povídal mi to paní Opratná.

Hospodský. Co říkáte mladému Fentonovi? On skáče, on tančí, očima jen střílí, dělá verše, umí stavět slova a voní samým dubnem a májem; ten ji dostane, ten ji dostane, ze všeho ji vidět že ji dostane.

Pacholík. S mou vůlí ne, to vám povídám. Ten panáček ničeho nemá, on míval spolek s divokým princem a Poinsem; on je mně tuze vysoký, on příliš mnohé ví. Z mého jmění nemá si uplést žádný uzlík k svému štěstí. Chce-li ji mít, ať si ji vezme jak je; jmění moje čeká na mé svolení, a moje svolení nekráčí touto cestou.

Brodský. Prosím vás snažně, někteří z vás musejí dnes u mne obědvat. Kromě jídla budete mít švandu; já vám ukážu potvoru. – Pane doktore, vy půjdete se mnou; – vy také, pane Pacholíku, a vy také, velebný pane.

Nehluba. Tedy s Bohem – budeme mít tím větší svobodu při námluvách u Pacholíků.

Nehluba a Chuděra odejdou.

Kajus. 'Onzík Klupáček, ty jít domů, já budu pšijít birzo.

Hospodský. S Bohem, drahouškové, já jdu k mému počestnému rytíři Falstaffovi vypít s ním sklenici vína.

Odejde.

Brodský (pro sebe) Mně se zdá, že já mu dřív naleju. – Líbí se jít, pánové?

Všickni. Půjdeme se podívat na tu potvoru.

Odejdou.

Výjev třetí.

Pokoj v domě Brodského.

Vystoupí paní Brodská a paní Pacholíková.

Paní Brodská. Hej, Jene, Roberte!

Paní Pacholíková. Honem, honem! Je ten košík s prádlem –

Paní Brodská. To si myslím! – Já řku, Robine!

Sloužící přinesou košík s prádlem.

Paní Pacholíková. Honem, honem.

Paní Brodská. Sem jej postavte.

Paní Pacholíková. Povězte svým lidem co mají dělat, musíme si pospíšit.

Paní Brodská. Jak jsem vám už povídala, Jene a Roberte, čekejte tady vedle v pivovárně, a jak mile vás zavolám, honem přijďte a beze všech okolků vezměte ten košík s prádlem na ramena, utíkejte s ním co můžete na louku k běličům a vyklopte ho do blátivé louže u Temže.

Paní Pacholíková. Rozuměli jste?

Paní Brodská. Vždyť jsem jim to obšírně pověděla, dalšího poučení nepotřebují. Jděte a dejte pozor na zavolání.

Sloužící odejdou.

Paní Pacholíková. Tu přichází malý Robin.

Vstoupí Robin.

Paní Brodská. Nuže, ty malý jestřábe, co přinášíš nového?

Robin. Můj pán, sir John, přišel sem zadními dveřmi a chce s vámi mluvit, paní Brodská.

Paní Pacholíková. Zůstal jsi nám věren, ty malý tajtrlíku?

Robin. Zajisté, mohu na to přísahat; můj pán neví že jste zde, a hrozil mně věčnou svobodu, kdybych vám něco řekl, neboť se zapřísáhl, že mne vyžene.

Paní Pacholíková. Tys hodný hoch; tvoje mlčelivost stane se tvým krejčím a zjedná ti nový kabátec a nohavice. – Já se jdu schovat

Paní Brodská. Učiňte tak. – Jdi a řekni svému pánu, že jsem samotna. – Paní Pacholíková, dejte pozor na umluvené znamení.

Robin *odejde.*

Paní Pacholíková. Nemějte starost; nevyvedu-li to dobře, můžete se mně vysmát.

Odejde.

Paní Brodská. Dobře tedy. – Počkej ty smradlavé močidlo, ty nabubřelý, vodnatý plucare, my tě naučíme rozeznávat hrdličky od vran.

Vystoupí Falstaff.

Falstaff. Mám tě, mám, můj klénote nebeský? ²⁴⁾ Teď chci umřít, neboť jsem žil dosti dlouho. To jest cíl mého toužení, ó blažená dobo!

Paní Brodská. Můj milý sir Johne!

Falstaff. Paní Brodská, já neumím pěkně slova stavět ani žvástat. Mám hříšnou žádost, neboť bych si přál, aby tvůj muž byl mrtev; pak bych se před nejvznešenějším lordem chlubil, že tě chci udělat svou paní.

Paní Brodská. Já vaše paní, sir Johne! ach, ze mne by byla špatná rytířka.

Falstaff. Ať mně francouzský dvůr ukáže tobě rovnou; vidím již v duchu, jak by tvoje oko zápolilo s diamantem. Tvoje obočí tvoří tak pěkný oblouk, že sluší ku každému výstroji hlavy, ať odstává nebo přiléhá, ku každé Benátské modě.

Paní Brodská. Sprostý šátek, sir Johne, ten sluší nejlépe k mému obočí; ba ani ten ne jak se patří.

Falstaff. Takové řeči jsou zrada; z tebe byla by dokonalá dvorská dáma, a pevný krok tvůj dodal by tvé chůzi výborný rozměr v sukni do půl oblouku naškrobené. Vidím co by z tebe bylo, kdyby osud nebyl tvým nepřítelem; příroda je tvou přítelkyní. Nuže, to nemůžeš zapřít.

Paní Brodská. Věřte mně, k tomu ke všemu já nejsem.

Falstaff. Co mne učinilo zamilovaným do tebe? To ti buď důkazem, že jest v tobě něco neobyčejného. Poslyš, já neumím lichotit a říkat že jsi to a to, jako mnozí šeploví slad'ouškové, jenž vypadají co přestrojené ženské a voní jako celá apatyka. To neumím, ale já tě miluji, žádnou jen tebe, a ty to zasluhuješ.

Paní Brodská. Neklamte mne, pane; obávám se, že milujete paní Pacholíkovou.

Falstaff. Stejným právem byste mohla říci, že bych se dal rád zavřít pro dluhy; a přece se mně vězení tak protiví jako dým z vápenice.

Paní Brodská. Nuže, Bůh ví kterak vás miluji; však vám to ještě dokážu svým časem.

Falstaff. Setrvejte v tomto smýšlení; já se vynasnažím, abych se ho stal hodným.

Paní Brodská. To jste již, jinak nemohla bych chovati takové smýšlení.

Robin (*venku*). Paní Brodská, paní Brodská! Paní Pacholíková je za dveřmi celá uřícená a vyjevená, a mermomocí chce s vámi mluvit.

Falstaff. Ta mne tu nesmí vidět, já se schovám za záclonu.

Paní Brodská. Prosím, učiňte to, ta osoba je náramná tlachna.

Falstaff se skryje. Vystoupí paní Pacholíková.

Paní Brodská. Nu, co pak se stalo?

Paní Pacholíková. Ach paní Brodská, co jste to učinila? Vy jste zahanbena, ztracena, na věky zkažena.

Paní Brodská. Copak se stalo, paní Pacholíková?

Paní Pacholíková. To se mně na vás líbí, paní Brodská! mít tak hodného muže za manžela a dávat mu takovou příčinu k pohoršení!

Paní Brodská. Jakou příčinu k pohoršení?

Paní Pacholíková. Jakou příčinu k pohoršení! – Fi, styďte se; kterak jsem se zmýlila ve vás!

Paní Brodská. Můj Bože, oč pak se jedná?

Paní Pacholíková. Váš manžel, ženo, bude tady hned se všemi pochopy Windsorskými, hledat jistého pána, který prý je tady v domě s vaším přivolením, aby zneužil jeho nepřítomnosti. Vy jste ztracena.

Paní Brodská (*stranou*) Mluvte hlasitěji. (*Nahlas.*) Tak zle nebude, doufám.

Paní Pacholíková. Dej Bůh aby nebylo, a vy abyste tu neměla žádného muže; neboť to je jisto, že váš manžel tu hnedle bude a za ním půl Windsoru, hledat zde někoho takového. Já pospíchala napřed, abych vám to řekla. Jste-li nevinna, těší mne to; máte-li zde ale nějakého přítele, tedy honem, honem pryč s ním. Nestůjte jako zmámená, seberte svých pět smyslů a chraňte svou čest, anebo se na věky rozlučte s vezdejším blahem.

Paní Brodská. Co mám dělat? – Mám tu arci někoho, drahého přítele, a nebojím se ani tak své hanby jako jeho nebezpečství. Tisíc liber bych za to dala, kdyby byl z domu venku.

Paní Pacholíková. To jsou marné řeči, co byste za to dala; váš muž tu bude hned, pomyslete jak si pomoci, tady v domě ho nemůžete ukrýt! – Ó kterak jsem se zmýlila ve vás! – Hle, tu je košík; má-li jen drobet rozumnou postavu, může tam vlézt, a přes něj hod'te špinavé prádlo jako uchystané k namáčení. Anebo, poněvadž je čas k bílení, dejte jej od své čeládky odnést na louku.

Paní Brodská. On je tuze tlustý, on se tam nevejde. Co si jen počnu?

Falstaff (*vyjde ze své skryše*). Já to zkusím, já to zkusím! Jen mne to nechte zkusit! I vejdu se tam, vejdu; poslechněte rady své přítelkyně! Já se tam vejdu!

Paní Pacholíková. Co že! Sir John Falstaff! To jsou tedy vaše psaní, rytíři?

Falstaff. Já tě miluji, tebe jedinou; jen mně teď pomoz pryč. Nech mne tam vlézt, já už nikdá –
Vleze do košíku, ony ho přikryjí špinavým prádlem.

Paní Pacholíková. Pomoz přikrýt svého pána, hochu. Zavolejte své lidi, paní Brodská. – Vy ošemetný rytíři!

Paní Brodská. Hej, Jene! Roberte! Jene!

Sloužící vejdou.

Odneste toto prádlo, honem! Kde máte sochor? co čumíte? odneste to k pradeně na louku, honem!

Vstoupí Brodský, Pacholík, Kajus a kněz Hugo Evans.

Brodský. Vejděte, prosím vás. Je-li moje podezření nedůvodné, pak se mně můžete vysmát a tropit ze mne šašky; budu to zasluhovat. – Kam to nesete?

Sluha. Na prádlo, pane.

Paní Brodská. Copak je tobě do toho, kam to nesou? Chceš se míchat do špinavého prádla?

Brodský. Přál bych, aby ta špína již byla vyprána. Ó ta špína, ta špína! Ta teprv nyní přijde na jevo, a notná špína to bude!

Sloužící odejdou s košíkem.

Pánové, mně se dnes v noci něco zdálo; musím vám ten sen vypravovat. Zde jsou moje klíče, jděte do hořejších pokojů, hledejte a pátrejte, vynajděte ho; stojím za to, že vyženem tu lišku z díry. – Já mu půjdu zastoupit cestu, jděte jen hledat.

Pacholík. Milý pane Brodský, upokojte se; vy si děláte ostudu.

Brodská. Máte pravdu, pane Pacholíku. – Vzhůru pánové, hned uvidíte honbu; jen za mnou.
Odejde.

Evans. To sú veru bláznovské vrtochy a žiarlivosti.

Kajus. Pardieu, to ne moda ve Fransouzy, tam žádnej nebýt žárlivej.

Pacholík. Pojd'me pak s ním, pánové, podívat se jak to prohledávání vypadne.

Evans, Pacholík a Kajus *odejdou.*

Paní Pacholíková. Není-liž to dvojnásobný výborný žert?

Paní Brodská. Nevím, čemu se mám více smát, zdali tomu, že můj muž, anebo tomu, že sir John je napálen.

Paní Pacholíková. Jak mu as bylo u srdce, když se váš muž ptal, co nesou v tom košíku!

Paní Brodská. Skoro se obávám, že mu bude potřebí umytí; bude to pro něj pravým dobrodiním, když ho do vody hodí.

Paní Pacholíková. Aby ho kat, toho špatného chlapa! Přála bych si, aby všem jemu podobným stejně se vedlo.

Paní Brodská. Mně se zdá, jako by můj muž měl nějaké obzvláštní domnění že tu je Falstaff; neboť jsem ho ještě nikdy neviděla tak rozkaceného v jeho žárlivosti jako tenkrát.

Paní Pacholíková. Však já to nějakým způsobem vyzvím. S Falstaffem můžeme mít ještě více švandy, neboť jeho chlipná chorobnost nepoddá se hned tomu léku.

Paní Brodská. Což abychom k němu poslaly tu potřeštěnou babici paní Obratnou, omluvit se za to že byl hozen do vody, a dát mu novou naději, abychom ho mohly ještě jednou potrestat?

Paní Pacholíková. To učiníme; objednáme ho sem na zítřek k osmé hodině, že dostane náhradu.

Brodský, Pacholík, Kajus a kněz Hugo Evans *se vrátí.*

Brodský. Já ho nemohu najít; snad se ten darebák chlubil něčím, čeho nemohl dosáhnout?

Paní Pacholíková. Slyšíte ho?

Paní Brodská. Ba arci, ale ticho. – To je pravda, pane Brodský, vy se mnou hezky zacházíte.

Brodský. Ovšem, ovšem.

Paní Brodská. Bůh tě učiň lepším než jsou tvé myšlenky!

Brodský. Amen.

Paní Pacholíková. Vy si děláte velikou ostudu, pane Brodský.

Brodský. Pravda, pravda; musím to snášet.

Evans. Je-li tu ký živý člověk v dome, vo svetlicách, v truhlách alebo v skrýňách, Pán Boh buď milostivý mojej duši pri posledňom súdu.

Kajus. Pardieu, to já taky povídat; tu nebýt žádnéj.

Pacholík. Fi, pane Brodský, nestydíte se? Ký d'as, ký čert vám to nafoukal? Já bych nechtěl mít takové vaše brykule ani za všechno bohatství Windsorského zámku.

Brodský. To je moje chyba, pane Pacholíku; za to musím trpět.

Evans. Vy trpíte pro zlé svedomie; manželka vaša je tak poctivá žena, jakú si len žiádat možno medzi piati tisícmi a piati sty k tomu.

Kajus. Pardieu, to je postivej žena.

Brodský. Víte co – já vám přislíbil oběd, pojd'te se mnou do zahrady. Prosím vás, odpust'te mi to, já vám pak povím, proč jsem tak jednal. Ženo, a vy paní Pacholíková, prosím vás za odpuštění, srdečně vás prosím za odpuštění.

Pacholík. Pojd'me, pánové; však my ho budeme nabírat. Na zítřek vás zvu k sobě na snídani, a potom půjdeme na ptáky; já mám výborného jestřába. Přijdete?

Brodský. Jistě.

Evans. Kiedy tu jeden, já budem druhý v společnosti.

Kajus. Dyž tu jeden a druhej, já bejt tšeti.

Brodský. Proším vás, pojd'te, pane Pacholíku.

Evans. A prosím vás, nezapudnite zajtra na toho všivavého darebáka krčmára.

Kajus. To tobše, pardieu, od selého sirse.

Evans. Ten všivavej darebák, jako on sa umie posmievať a špičkovat'.

Odejdu.

Výjev čtvrtý.

Pokoj v domě Pacholíkově.

Vystoupí Fenton a Anna Pacholíková.

Fenton. Vidím, že nelze otce tvého získat;

Víc, rozmilá, neodkazuj mně naň.

Anna. Co tedy počnu?

Fenton. Na sebe samu jen se spolehej.

On předstírá mi rod můj vznešený,

A že své jmění ztenčiv marnotratně

Chci nahardit to jeho bohactvím.

I jiné překážky mi v cestu klade – –

Mé druhdy hýření, divoké spolky;

Že prý nemožno, bych tě miloval

Jinak, než pouze k vůli statku, jmění!

Anna. Možná že pravdu má.

Fenton. To ne, jako že v pomoc boží doufám!

Přiznám se: tvého otce bohactví

První byl podnět můj, o tebe státi;

Však hledav přízně tvé shledal jsem být

Tvou cenu vyšší nad poklady zlata,

A teď jsou srdce tvého poklady

Vše, čeho žádám.

Anna. Milý Fentone,

Jen hled'te otce získat, neustaňte.

Neoblomí-li však ho snažné prosby,

Ni chvíle příhodná, pak – slyšte mne.

Oni mluví spolu stranou.

Vystoupí Nehluba, Chuděra a paní Obratná.

Nehluba. Přetrhněte jim řeč, paní Obratná, ať můj strýc mluví za sebe.

Chuděra. Já spustím na všechn způsob, jen kuráž.

Nehluba. Neměj žádný strach.

Chuděra. Z ní nejde žádný strach, o to není – já jsem jen tak zaleknut.

Obratná (*k Anně*). Poslouchejte, pan Chuděra by s vámi rád slovíčko promluvil.

Anna. Již jdu. (*Pro sebe.*) Toť vyvolenec mého otce.

Ó jaké množství přehyždných vad

Okrášleno třemi sty liber příjmů!

Obratná. A jak se vede dobrému panu Fentonovi? Smím prosit na slovíčko?

Nehluba. Ona přichází; teď spust', hochu. – Tvůj otec, to byl chlapík!

Chuděra. Můj otec, panno Aninko, to byl chlapík – můj strýc by vám mohl vypravovat o něm mnohou švandu. – Prosim vás, strýčku, povídejte panně Anince tu švandu, kterak můj otec ukradl z chlíva dvě husy.

Nehluba. Panno Aninko, můj strýc vás miluje.

Chuděra. Na mou věru, tak jest; jako kteroukoliv ženskou zde v Gloucestershiru.

Nehluba. On vás bude chovat jako šlechtičnu.

Chuděra. To budu, přijď co přijď, jak sluší na zemana.

Nehluba. On vám pojistí sto a padesát liber věna.

Anna. Milý pane Nehlubo, nechte ho být svým vlastním námluvčím.

Nehluba. Dobře tedy; děkuji vám za to, děkuji vám za to potěšení. – Strýčku, ona tě volá, já vás nechám samotny.

Poodstoupí.

Anna. Nuže, pane Chuděro.

Chuděra. Nuže, moje milá panno Aninko.

Anna. Máte nějaké pořizeni?

Chuděra. Pořizeni? I to se mně líbí, to je pěkná švanda, na mou věru! Já ještě neučinil žádné pořizeni, chvála Bohu; já ještě nejsem takový vychřadlý mrzák, buď Bohu chvála.

Anna. Já myslím, pane Chuděro, co ode mne žádáte.

Chuděra. Inu, co se mne týče, já bych od vás žádal málo anebo nic. Můj strýc a váš otec to navlíkli; bude-li to vůle boží, dobře; pakli ne, musím se také spokojit. Oni vám mohou lépe povědít jak je to s tou věcí, nežli já. Zeptejte se jen svého otce, tady přichází.

Vystoupí Pachelík a paní Pachelíková.

Pachelík. Nu, pane Chuděro? – Miluj ho, dcero. – I hle, co to? co tady chce pan Fenton?

Tou častou návštěvou mne urážíte,

Vždyť jsem vám řek', že dcera má zadána.

Fenton. Jenom se nehněvejte, milý pane.

Paní Pachelíková. Mé dítě, pane, nechte v pokoji.

Pachelík. To není nic pro vás.

Fenton. Poslyšte, pane.

Pachelík. Nic víc, pane Fentone.

Již pojd'te Nehlubo, pojd' synu Chuděro. –

Mou vůli znáte, ušetřte mne, pane.

Pachelík, Nehluba a Chuděra odejdou.

Obratná. Promluvte s paní Pachelíkovou.

Fenton. Ctíhodná paní, kdežto vaši dceru

S tak počestným miluji úmyslem,

Musím i odstrkán a zamítán

Korouhev lásky své ku předu nést

Neodstrašen; prosím o vaši přízeň.

Anna. Matinko, nevdávej mne tomu bláznu.

Paní Pachelíková. To nechci, lepšího mám pro tě muže.

Obratná. To je můj pán, pan doktor.

Anna. Raděj se do země dám zahrabat,

Neb půjdu kam mne oči povedou.

Paní Pacholíková. Nebudiž bláhová. – Vám, pane Fentone,
Nechci ni přát ni nepřát; vyzvím dříve
Od svojí dcery, miluje-li vás,
A podle toho pak se budu řídit.
Prozatím s Bohem. – Ona musí domů,
Otec by huboval.

Paní Pacholíková a Anna odejdou.

Fenton. S Bohem, ctná paní; s Bohem, moje Anno.

Obratná. To jsem já spůsobila. – Cože, přála jsem, chcete své dítě zahodit bláznů anebo lékaři?
Podívejte se na pana Fentona! – To jsem já spůsobila.

Fenton. Měj díky, Anince mé rozmilé
Dej večer tento prsten. – Zde tvá mzda.

Odejde.

Obratná. Nu, dej ti Bůh štěstí! Dobré srdce má, pro tak dobré srdce by člověk do ohně a do vody skočil. Ale přece bych si přála, aby můj pán dostal Aninku, anebo aby ji dostal pan Chuděra; ale věru, nechť si ji má pan Fenton. Já učiním seč budu pro všechny tři; já jim to slíbila a budu stát ve slově, ale obzvláště panu Fentonovi. Teď ale musím s jiným vyřízením k sir Johnovi Falstaffovi od mých dvou paniček. Já pitomá bych na to byla hnedle zapomněla.

Odejde.

Výjev pátý.

Pokoj v hospodě u Podvazku.

Vystoupí Falstaff a Bardolf.

Falstaff. Jářku, Bardolfe!

Bardolf. Tu jsem.

Falstaff. Jdi, přines mi sklenici sektu, a dej do něho topinku.

Bardolf odejde.

Tedy toho jsem se musel dočkat, aby mě odnesli v košíku jako od řezníka kaldoun a hodili do Temže! Ale stane-li se mně to ještě jednou, tedy si vytrhnu svůj mozek, usmažím na másle a dám jej psu k novému roku. Ti darebáci vyklopili mě do řeky s tak chladnou krví, jakoby topili slepá štěňata od čubky, která jich měla najednou patnáct; a na mé postavě je přece vidět, že mám obzvláštní obratnost v padání ke dnu: kdyby bylo tak hluboko jako peklo, já musím dolů. Já bych se byl musel utopit, kdyby nebyl břeh tak mělký a písčitý; a to je smrt, která se mně protiví: člověk celý nabubří vodou, a kterak bych já vypadal, kdybych byl nabubřelý! Ze mne byla by mumiová hora.

Bardolf se vrátí s vínem.

Bardolf. Paní Obratná je tady a chce s vámi mluvit.

Falstaff. Dříve přileju trochu sektu k té vodě z Temže, neb moje břicho je tak studené, jakobych byl polykal sněhové hroudy co pilulky pro ochlazení ledvin. – Zavolej ji.

Vystoupí paní Obratná.

Obratná. S dovolením – prosím za odpuštění – přeju Milost pánovi dobré jitro.

Falstaff. Odnes ty sklenice. Jdi a ohřej mi láhvičku sektu, ale dobrého.

Bardolf. S vejci, pane?

Falstaff. Nikoliv, samotný sekt; já nepotřebuji žádného kuřího semena v svém nápoji.

Bardolf odejde.

Co jest?

Obratná. Ach, Milost pane, já přicházím k Vašnosti od paní Brodské.

Falstaff. Od paní Brodské? já mám toho brodění dost; ta mne pěkně zbrodila, můj žaludek je toho ještě plný.

Obratná. Ach ty milý Bože, ta ubohá duše za to nemůže. Však dostali ti chlapi, že to tak špatně vyvedli.

Flastaff. Já to také špatně vyvedl, že jsem věřil slibu zpozdilé ženy.

Obratná. Ach Milost pane, ona vám naříká, že by vám srdce v těle puklo, kdybyste to viděl. Její muž půjde dnes ráno na ptáky, ona vás prosí, abyste ji navštívil ještě jednou mezi osmou a devátou; já jí mám honem přinést odpověď. Věřte mně, ona vám dá náhradu.

Falstaff. Dobře, já ji navštívím, řekněte jí to. Ale ať pováží, co člověk může vydržet a co ne, a podle toho ať posoudí mou zásluhu.

Obratná. Já jí to vyřídím.

Falstaff. To učiňte. Mezi osmou a devátou, pravíte?

Obratná. Mezi osmou a devátou, Milost pane.

Falstaff. Dobře, jen jděte; já neopominu přijít.

Obratná. Žehnej vás Bůh, Milost pane.

Odejde.

Falstaff. Divno je mně, že pan Potůček nedává o sobě ničeho slyšet; on mně přece vzkázal, abych zůstal doma. Jeho peníze se mně dobře líbí. I vida, zde přichází.

Vystoupí Brodský.

Brodský. Pozdrav vás Bůh, pane.

Falstaff. Je-li pravda, pane Potůčku, vy přicházíte zvědět, jak to vypadlo mezi mnou a paní Brodskou?

Brodský. Tak jest, proto právě přicházím, sir Johne.

Falstaff. Pane Potůčku, já vás nebudu přelhávat: já byl u ní v ustanovenou hodinu.

Brodský. A jak se vám dařilo, pane?

Falstaff. Nad míru zle, pane Potůčku.

Brodský. Jak to, pane? Rozmyslila se snad jinak?

Falstaff. To nikoliv, pane Potůčku, ale ten vyzábělý paroháč její muž, pan Brodský, kterému jeho žárlivost po celý čas nedá pokoje, přijde vám domů, když jsme právě v nejlepšíh milování – my se objímali, líbali, věčnou lásku si přísáhali a takřka předehru k naší komedii prováděli – a za ním v patách celý zástup jeho známých, jež byl ve svém vzteku sebral a přivedl, aby hledali v domě milovníka jeho ženy.

Brodský. Jak? a vy jste tam ještě byl?

Falstaff. Já tam ještě byl.

Brodský. A on vás hledal a nemohl vás najít?

Flastaff. Jen poslyšte. K velikému štěstí přišla jakási paní Pacholíková, oznamovala příchod Brodského, a na její radu, an paní Brodská byla celá pomatena, strčily mne do košíku mezi prádlo.

Brodský. Do košíku mezi prádlo?

Falstaff. Jak vám povídám, do košíku mezi prádlo, zavalily mne špinavými košilemi a sukněmi, nečistými punčochami a zamazanými ubrousky. Byla vám to, pane, nejhavnější směšenina smradlavých zápachů, která kdy urážela člověčí čich.

Brodský. A jak dlouho jste tam vězel?

Falstaff. Jen poslouchejte, pane Potůčku, co jsem vystál, abych vám k vůli tu ženu k zlému svedl. Když jsem byl tak vecpán v tom košíku, zavolala paní Brodská několik chlapů ze své čeledi, aby mne jako špinavé prádlo na louku odnesli. Ti mne vzali na ramena, ale ve dveřích potkali toho žárlivého holomka, svého pána, který se jich jednou neb dvakrát ptal co nesou v tom košíku. Já se strachy chvěl, aby ten vyjevený chlap nezačal hledat, ale osud, kterým mu určeno býti rohounem, zadržel jeho ruku. Dobrá, on šel prohledávat dům a mne odnesli jako špinavé prádlo. Ale dejte pozor, pane Potůčku, co se dále stalo. Já trpěl trojnásobnou smrtelnou ouzokost: předně jsem měl nesnesitelný strach, aby mne ten žárlivý, vychudlý skopec nenašel; zadruhé byl jsem v košíku, který sotva korec obsahoval, skrčen jak španělský kord²⁵), bodec u jilce, noha u hlavy; a konečně byl jsem jako nějaký silný líh ucpán smradlavými hadry, pařícími se v svém tuku. Pomyslete si: člověk jako já, který se štítí horka jak máslo; pomyslete si: člověk, který se beztoho pořád paří a potí – byl to pravý div, že jsem se nezadusil. A v největší této lázni, když jsem plovat v tuku jako hollandský pamlsek, být uvržen do Temže a celý rozpařený ochlazen být ve vodě jako podkova, jen si to považte – já sičel horkem – co tomu říkáte, pane Potůčku?

Brodský. Opravdu, pane, je mně líto, že jste musil k vůli mně tolik vystát. Pro mne tedy není žádné naděje více, vy se již na ni neodvážíte?

Falstaff. Pane Potůčku, já se dám hodit do Etny, jako mne hodili do Temže, upustím-li od ní. Dnes ráno šel její muž na ptáky, a ona mne podruhé k sobě objednala, mezi osmou a devátou, pane Potůčku.

Brodský. Osm je pryč, pane.

Falstaff. Opravdu? tedy musím jít. Přijďte ke mně jak vám bude příležitost, a uslyšíte jak jsem pořídil. Konec všeho bude, že s ní užijete své rozkoše. S Bohem, vy ji dostanete, pane Potůčku, vy nasadíte rohy panu Brodskému.

Odejde.

Brodský. Ha! je to přelud? je to sen? copak spím? – Vzhůru, Brodský, procitni; tvůj nejlepší šat dostal díru, příteli Brodský. Tak je, když je člověk ženat, když má košíky na prádlo! – Ale já jim okážu kdo jsem, však já ho chytím toho smilníka; on je v mém domě, on mi nemůže utíct. Vždyť přece nemůže vlezť do jehelníku nebo do kořenky; ale aby mu ďábel, který ho ponouká, nemohl pomoci, prohledám i nemožná místa. Tomu sice už nemohu ujít co jsem, ale že jsem co nechci být, to mne nemá zkrotit. Mám-li se mermomocí pominout ze svých rohů, dobře, tedy se pominu a budu trkat.

Odejde.

Jednání čtvrté.

Výjev první.

Ulice.

Vystoupí paní Pacholíková, Obratná a Vilém.

Paní Pacholíková. Myslíte, že už je u Brodských?

Obratná. Nejspíš tam už bude, a není-li, tedy přijde brzy. On je velice rozhorlen, že byl hozen do vody. Paní Brodská vás prosí, abyste k ní přišla co nejdřív.

Paní Pacholíková. Hned tam přijdu; jenom toho malého mužíka dovedu do školy. – Hle, tu přichází jeho učitel; dnes mají lusum, jak vidím.

Vystoupí kněz Hugo Evans.

Co to, velebníčku, copak není dnes škola?

Evans. Ne, pan Chudera vyžádal chlapcům dovolenie, aby sa hráli.

Obratná. Bůh mu to zaplať.

Paní Pacholíková. Velebníčku, můj muž povídá, že ten chlapec praničeho se nenaučuje ze své knihy; prosím, dejte mu několik otázek.

Evans. Pod' sem, Vilhelme; hlavu hore, pod' sem.

Paní Pacholíková. Jdi, hochu, hlavu hezky vzhůru; odpovídej svému učiteli a neboj se.

Evans. Kolikeré je počtom hlavnie slovo?

Vilém. Dvojí.

Obratná. Věřu, já bych byla myslila že je vícere, poněvadž říkáme: *moc hlav*, *moc smyslů*.

Evans. Netárajte. – Čo je to: *krásný*, Vilhelme?

Vilém. Pulcher.

Obratná. Pucher? Já bych řekla, že jsou krásnější věci nežli pucher.

Evans. Vy jste hlupá osoba, prosím vás mlčte. – Čo je to: *lapis*, Vilhelme?

Vilém. Kámen.

Evans. A čo je *kameň*, Vilhelme?

Vilém. Oblázek.

Evans. To nenie pravda, *lapis*. Prosím ťa, spamatuj sa.

Vilém. Lapis.

Evans. Tak je dobre, Vilhelme. Povedz mi, odkud' sa bere pohlavnie slovo?

Vilém. Pohlavní slovo se bere od náměstky a skloňuje se takto. Singularis Nominativus: *hic haec hoc*.

Evans. *Hic, haec, hoc*, Genitivus: *hujus*. Ale teraz daj pozor, jako je Accusativus?

Vilém. Accusativus: *hinc*.

Evans. Ale dieťa, prosím ťa, spamatuj sa. Accusativus je: *hunc, hanc, hoc*.

Obratná. *Hak hok*, i totě latina pro prasata, na mou kuší!

Evans. Držte za zuby, ženo. – Jako je casus Vocativus, Vilhelme?

Vilém. O – vocativus – o –

Evans. Pamatuj si, Vilhelme. Vocativus *caret*.

Obratná. *Z karet?* pěkné to učení.

Evans. Ženo, mlč.

Paní Pacholíková. Ticho.

Evans. Kterako jest casus Genitivus Pluralis, Vilhelme?

Vilém. Casus Genitivus?

Evans. Ano, druhý pád.

Vilém. Druhý pád: *horum harum horum*.

Obratná. Fi hanba, jakoby nebylo prvního pádu dost! – Takovou osobu ani nejmenuj, dítě.

Evans. Styď sa, ženo.

Obratná. Takovým slovům byste neměl to dítě učit. On ho učí o kartách a o pádu, tomu se on dost časně naučí. Fi, hanba!

Evans. Ženo, ste mesiačna? Neviete, čo je počet a pád pri hlavním menu? Vy ste tak hlúpa jako len možná.

Paní Pacholíková. Prosím vás, mlčte.

Evans. Povedz mi teraz, Vilhelme, něco o sklonováníu námestek.

Vilém. Ó je! to jsem zapomněl.

Evans. Zapomenul si *qui quae quod*? To bys zaslúžil, aby sa ti vyprášil kanduš. – Teraz idž a hrej si.

Paní Pacholíková. Vida, on se přece víc učí nežli jsem myslila.

Evans. On má dost' dobrú pamiat'. S Bohem, paní Pacholíková.

Paní Pacholíková. S Bohem, velebný pane.

Evans *odejde.*

Jdi domů, hochu. – Pojd'te, my se tuze dlouho meškáme.

Odejdou.

Výjev druhý.

Pokoj v domě Brodského.

Vystoupí Falstaff a paní Brodská.

Falstaff. Paní Brodská, váš zármutek strávil mé utrpení. Vidím že jste stálá ve své lásce, a já se za to navlas odměním, netoliko obyčejnou službou lásky, nýbrž i vši okázalostí, dvorností a nádherou. Jste ale tenkrát jista před svým mužem?

Paní Brodská. On šel na ptáky, milý sir Johne.

Paní Pacholíková (*venku*). Hej, kmotra Brodská, hej!

Paní Brodská. Vejděte tuto do komory, sir Johne.

Falstaff *odejde.*

Vystoupí paní Pacholíková.

Paní Pacholíková. Jak se vede, má drahá? Kdo je tu ještě kromě vás?

Paní Brodská. Nikdo, jen moji lidé.

Paní Pacholíková. Opravdu?

Paní Brodská. V skutku. (*Potichu.*) Mluvte hlasitěji.

Paní Pacholíková. Nu, to jsem ráda, že tu nikoho nemáte.

Paní Brodská. A proč?

Paní Pacholíková. Inu, váš muž má zase své staré vrtochy. On se tam křičí s mým mužem, dovádí na všechny ženaté, proklíná všechny dcery Eviny, ať jsou jaké chtějí, a bije se do čela křiče při tom: Vyrost'te ven, vyrost'te ven! tak že všechna vzteklost, jakou jsem kdy viděla, je krotkost, zdvořilost a trpělivost proti jeho nynější zuřivosti. Jsem ráda, že tu není ten tlustý rytíř.

Paní Brodská. Což mluvil o něm?

Paní Pacholíková. O žádném než o něm, a přísáhal na to, že onehdy, když ho hledal, byl prý odnesen v košíku. Ujišťoval mého muže že tu je zas, a odvedl jej i celou společnost od jejich zábavy, aby se ještě jednou přesvědčili o spravedlnosti jeho podezření. Ale já jsem ráda, že tu rytíř není; teď uvidí jaký je blázen.

Paní Brodská. Jak daleko je, paní Pacholíková?

Paní Pacholíková. Už blízko, tady na rohu, musí tu být hnedle.

Paní Brodská. Já jsem ztracena! – rytíř je zde.

Paní Pacholíková. Tak! tedy to bude vaše největší hanba a jeho jistá smrt. Co jste vy za ženu! – Pryč s ním! pryč s ním! raději hanbu nežli vraždu.

Paní Brodská. Ale kudy má ven? kterak ho odtud dostanu? – Mám ho zase strčit do košíku?

Falstaff. Ne, ne, já nechci více do košíku. Nemohu se dostat odtud než přijde?

Paní Pacholíková. Ach, tři bratří Brodského stojí u vrat s pistolemi, aby nemohl nikdo ven; kdyby toho nebylo, mohl byste se vykrást než přijde. – Ale co tady?

Falstaff. Co si počnu? – Já vlezu do komína.

Paní Brodská. Tam oni obyčejně vystřelují své ptáčky. Vlezte do pece.

Falstaff. Kde je pec?

Paní Brodská. Ale tam on také bude hledat. Tu není ani schránky ve zdi, ani truhly, ani armary, ani bedny, ani studně neb kumbálku, aby o takových místech nevěděl a je neprohledal. Tady v domě se nemůžete schovat.

Falstaff. Tedy půjdu pryč.

Paní Pacholíková. Kdybyste vyšel odtud ve své vlastní podobě, tedy by to byla vaše smrt. Leč byste se přestrojil –

Paní Brodská. Kterak ho máme přestrojit?

Paní Pacholíková. Můj Bože, to já nevím. Ženské šaty nejsou pro něj žádné dost široké, sic by mohl vzít na hlavu čepce, přes sebe plachetku, okolo krku šátek, a tak vyklouznout.

Falstaff. Moje zlaté dušinky, vymyslete si něco; raději podniknu co nejhoršího, jen když se nestane žádné neštěstí.

Paní Brodská. Mé služky teta, ta tlustá žena z Brentfordu, má nahoře sukni.

Paní Pacholíková. Na mou kuši, ta se na něj hodí; ona je tak tlustá jako on, a také její kulatý čepce a její plachetka je tady. Běžte nahoru, sir Johne.

Paní Brodská. Jděte, jděte, milý sir Johne; já a paní Pacholíková vyhledáme vám nějaký šátek.

Paní Pacholíková. Honem, honem, my vás hned přijdem oblíknout. Zatím vemte na sebe sukni.

Falstaff odejde.

Paní Brodská. Já bych si přála, aby ho můj muž potkal v té podobě. On nemůže vystát tu babu z Brentfordu, on tvrdí že je čarodějnice, zapověděl jí náš dům a hrozil jí výpraskem.

Paní Pacholíková. Bůh ho provod' k holi vašeho muže, a tou holí ať pak d'ábel mele.

Paní Brodská. Což opravdu přichází můj muž?

Paní Pacholíková. Ve vši opravdivosti, a mluví o tom košíku; jak se toho jenom dověděl?

Paní Brodská. Však my na to přijdeme. Já poručím svým lidem, aby zase vynášeli ten košík a potkali se s ním ve dveřích jako onehdy.

Paní Pacholíková. Dobře, ale on tu bude v tu chvíli. Teď pojd'te, abychom Falstaffa přestrojili za Brentfordskou čarodějnici.

Paní Brodská. Dříve musím dát svým lidem nařízení strany toho košíku. Jen jděte nahoru, já hned přinesu ten šátek.

Paní Pacholíková. Vem ho kat, toho bezectného lotra! my ho nemůžeme dost šeredně vyplatit.

Co před se běřeme, má světu důkaz dáti,

Že žena veselá i o svou čest muž dbáti;

Když šprýmy milujem, tím sobě nezadáme;

Jen tichá voda to, co ráda břehy láme.

Odejdou.

Paní Brodská se vrátí s dvěma čeledíny.

Paní Brodská. Pojd'te, hoši, vemte zas ten košík na ramena. Váš pán už je za dveřmi, poručí-li vám, abyste jej postavili, tedy poslechněte.

Odejde.

První čeledín. Pojd', zvedni jej.

Druhý čeledín. Jen dej Pán Bůh, aby tam nebyl zas rytíř.

První čeledín. Doufám že nebude, cic bych nesl raději stejný kus olova.

Vystoupí Brodský, Pacholík, Nehluba, Kajus a kněz Hugo Evans.

Brodský. Dobře, ale je-li to pravda, jakou náhradu dáte pak mému rozumu? – Postav košík, darebáku! – Zavolejte někdo mou ženu. – Ty chlape v košíku polez ven! – Ó vy ničemní rufiáni! Pikle, pletichy, srocení, spiknutí osnovali proti mně; ale teď bude d'ábel zahanben. Hej, ženo, pojď sem, povídám; tu se podívej, jak pěkné prádlo posíláš na bělidlo.

Pacholík. To je přes příliš! Pane Brodský, vás nesmíme nechat dlouho na svobodě; budeme vás muset uvázat.

Evans. To je mesiáčnost. On sa pominul ako pes.

Nehluba. Věru, pane Brodský, to není dobře, opravdu ne.

Vystoupí paní Brodská.

Brodský. To je také má řeč, pane. – Pojd'te sem, paní Brodská. Paní Brodská, ta počestná žena, ta cudná manželka, to cnostné stvoření, co má toho žárlivého blázna za muže! – Já vás mám bez příčiny v podezření, není-li pravda, paničko?

Paní Brodská. Bůh je můj svědek, že máte, domýšlíte-li se do mne nějaké nepočestnosti.

Brodský. Jen tak, nestydo, jen při tom zůstaň! – Polez ven, chlape.

Vyhazuje prádlo z košíku.

Pacholík. To je přes příliš!

Paní Brodská. Že se nestydíš! nech prádla.

Brodská. Však já tě hned najdu.

Evans. To je nesmysel! vytahovat' prádlo vašej ženy. Pod'me.

Brodský. Vyprázdňte košík, povídám.

Paní Brodská. Ale muži, muži –

Brodský. Pane Pacholíku, jako že jsem muž, včera byl někdo v tomto košíku z mého domu odnešen; proč by tam nemohl také dnes být! Že je v mém domě, tím jsem jist, já mám dobré zprávy; moje žárlivost má důvodné příčiny. Vyházejte všecko prádlo ven.

Paní Brodská. Najdeš-li tam někoho, tedy ho zab jako blechu.

Pacholík. Tu není nikoho.

Nehluba. Na mou věru, to není dobře, pane Brodský; to vám dělá ostudu.

Evans. Pane Brodský, vy by ste sa mal modliť a nepopúšťat' svojom vymyšleným podezrieňom; to sú žárlivosti.

Brodský. Zde tedy není, kterého hledám.

Pacholík. Ani zde ani jinde, leda ve vašem mozku.

Brodský. Jen tenkrát ještě mně pomozte prohledat můj dům; nenaleznu-li co hledám, pak nemějte žádné útrpnosti s mou přemrštěností, čiňte si podle vůle ze mne posměch; nechť v obecné pořekadlo vejde lidem: žárlivý jako Brodský, který hledal amanta své ženy v ořechové skořápce. Ještě jednou mi to učiňte k vůli, a pomozte mi hledat.

Paní Brodská. Hej, paní Pacholíková, pojd'te dolů s tou starou ženou; můj muž chce nahoru do pokoje.

Brodský. Stará žena! jaká toje stará žena?

Paní Brodská. I teta naší služky z Brentfordu.

Brodský. Ta čarodějnice, ta baba šejdířská! Nezapověděl jsem jí ke mně chodit? Ona přichází s vyřízením, vid'? My muži jsme tuze hloupí, ani nevíme co se všecko děje pod zástěrou hadactví. Její řemeslo je čarovat, zařikávat, planetu vykládat a podobné kejklady provozovat; to

jde nad náš rozum, takové věci my nechápeme. Pojd' dolů, ty čarodějnice, ty d'áblová podšívko, pojd', povídám.

Paní Brodská. Ale můj milý dobrý muži! – Milí pánové, nenechte ho tu stařenu bít.

Vystoupí Falstaff v ženských šatech, veden od paní Pacholíkové.

Paní Pacholíková. Pojd'te, panímámo, pojd'te, dejte mi ruku.

Brodský. Já jí napanímámuju. – Pryč z mého domu, ty čarodějnice, (*bije ho*) ty mouro, ty necamoure, ty strašidlo, ty bagoune! pryč, pryč! Já tě naučím zaříkávat a hádat.

Falstaff odejde.

Paní Pacholíková. Nestydíte se? Mně se zdá, že jste tu ubohou ženu na smrt ubil.

Paní Brodská. Věru, on je v stavu to udělat. – Z toho budeš mít pěknou čest.

Brodský. Ať jde na kolo, ta čarodějnice!

Evans. Na mou vieru, já myslím, že je ta žena opravdivá kúzelnica. Já nemôžem sniest' fúsov u ženskej, a u tej som videl pod plachetku veľké fúsy.

Brodský. Chcete jít se mnou, pánové? Prosim vás, pojd'te abyste viděli, jak to s mou žárlivostí vypadne. Nejsem-li tenkrát na stopě, tedy mi nikdy více nevěřte, když vydám hlas.

Pacholík. Povolme ještě jednou těm jeho hejblatům. Pojd'te, pánové.

Pacholík, Brodský, Nehluba a Evans odejdou.

Paní Pacholíková. Věru, on ho zbil k ustrnutí.

Paní Brodská. To bych neřekla, já myslím, že ho zbil bez ustrnutí.

Paní Pacholíková. Ta hůl by měla být posvěcena a nad oltářem zavěšena, neboť učinila dobrý skutek.

Paní Brodská. Co myslíte? můžeme ho jako počestné ženy a s dobrým svědomím ještě dále pronásledovat?

Paní Pacholíková. Tuším že d'ábel chlipnosti je už načisto z něho vypuzen; nepropadl-li už dávno satanáši s tělem a s duší, myslím že mu víckrát nenapadne nás v pokušení uvádět.

Paní Brodská. Máme povědít svým mužům, jak jsme s ním nakládali?

Paní Pacholíková. Na všechen způsob, už jenom proto, aby se vašemu muži ty vrtochy z hlavy vykourily. Budou-li se chtít k tomu odhodlat, aby ten bídný ničema, ten tlustý rytíř ještě více zakusil, my k tomu budeme i dále nápomocny.

Paní Brodská. Oč že ho budou chtít veřejně zahanbit; a také by ten žert nebyl úplný, kdyby nebyl veřejně zahanben.

Paní Pacholíková. Pojd'te, tu léčku musíme za tepla navlíknout.

Odejdou.

Výjev třetí.

Pokoj v hospodě u Podvazku.

Vystoupí hospodský a Bardolf.

Bardolf. Pane, ti Němci žádají od vás tři koně; vévoda sám chce být zítra u dvora, a oni mu chtějí jet naproti.

Hospodský. Co by to bylo za vévodu, že tak potají přichází? Já o něm ničeho neslyším u dvora.

Musím s těmi lidmi sám promluvit; snad umějí anglicky?

Bardolf. I ano, pane; já je hned zavolám.

Hospodský. Mé koně mají mít, ale sázet musejí za to, já je natáhnu. Celý týden byl jim můj dům k službám, až jsem si ostatní hosti zahnal; teď musejí sázet, já je natáhnu.

Odejdou.

Výjev čtvrtý.

Pokoj v domě Brodského.

Vystoupí Pacholík, Brodský, paní Pacholíková, paní Brodská a kněz Hugo Evans.

Evans. To je veru jedna z nejporiadnějších žen, čo som ich kedy videl.

Pacholík. A obě psaní poslal vám v stejnou dobu?

Paní Pacholíková. V jedné čtvrt hodině.

Brodský. Odpusť mně, ženo: již dělej si co chceš;

Spíš uvěřím, že slunce studí, nežli

Žes lehká osoba. Byv nevěřícím

Jsem nyní o tvé cnosti přesvědčen

Jak o své víře.

Pacholík. Dobře tak, a dost už.

Nepřehánějte svoji pokoru

Jak dřív urážky.

Přikročme nyní k svému záměru:

Nechť ženy naše, pro veřejný žert,

Opětne pozvou starého břicháče,

Bychom ho lapili a zahanbili.

Brodský. K tomu se nejlíp hodí jejich návrh.

Pacholík. Jakže! objednat ho o půl noci do obory!

Copak myslíte, tam on vám nepůjde.

Evans. Povedáte, že ho hodili do vody a jako starú ženu preokrutne zbili; to bych myslel, že sa bude báť zase príst'; myslím že telo jeho dostatečne je ztrýzneno, aby mu prešly laskominy.

Pacholík. To také myslím.

Paní Brodská. Myslete co s ním počít, až sem přijde;

My postaráme se přivábit jej.

Paní Pacholíková. Dle pověsti prý starý lesník zdejší,

Myslivec Herne, straší v oboře

Po celou zimu o půl noci vždy,

S hroznými rohy obchází dub,

Který pak uschne jako uřknutím.

Dobytku čaruje a mléko v krev

Obrací kravám, řinčí řetězy

Až hrozno poslouchat. Však slyšeli jste

O tom strašidle, kteroužto báji

Podali pověřiví předkové

Za pravdu nám tak, jak ji slýchali.

Pacholík. Tak jest, a podnes mnozí jsou, kteří se

Bojí přiblížit se k těm místům v noci.

Než nač to všechno?

Paní Brodská. My jsi smyslily

Objednat Falstaffa k tomuto dubu,

V obleku strašidla s hroznými rohy.

Pacholík. A byť i přišel, a v tom přestroji;

Co s ním pak počnete, majíc ho tam?

Jaký váš zámysl? Kam směřuje?

Paní Pacholíková. My už si všechno usmyslily takto:

Má dcera Anna a můj malý chlapec,

S třemi neb čtyřmi hochy jejich věku,

Se přistrojí za trpaslíky, víly,

Bíle a zeleně, na hlavě s věncem

Hořících svíček, s řehtačkami v rukou.

Sotva že pak se Falstaff s námi sejde,

Vystoupí nenadále z blízké jámy

S divokým zpěvem; my je zahlídnouce

Pryč utečeme jako polekány.

Pak ať ho kolem dokola obstoupí

A mrchu rytíře ať štípají,

Tážíce se, jak smí se opovážit,

V posvátné době plesy jejich rušit

Svou světskou přítomností.

Paní Brodská. Ať ho notně

Domnělé víly štípají a pálí,

Dokud se nepřizná.

Paní Pacholíková. Až poví pravdu,

Pak my vystoupnem, duchu rohy sejmeme

A s posměchem ho domů poženem.

Brodský. Má-li to jít, musí se děti cvičit.

Evans. Já naučím děti, jak sa mají držat', a sám sa též přestrojím a budem rytiera sviečku páliť.

Brodský. To bude výborné, já koupím larvy.

Paní Pacholíková. Má Anna bude hrát královnu vil,

Ve pěkném běloskvoucím oděvu.

Pacholík. Na šaty já jí koupím. (*Stranou.*) Mezi tím

Ukradne Annu Chuděra a dá se

S ní oddat v Etonu. – Teď k Falstaffovi pošlete.

Brodský. Já co Potůček zase k němu půjdu,

On se mi se vším svěří; jistěť přijde.

Paní Pacholíková. O to se nestarejte, jenom nám

Opatřte všechno pro ty naše duchy.

Evans. Majme sa k tomu, to je rozkošná kratochvila a velmi statočné šelmovstvo.

Pacholík, Brodský a Evans odejdou.

Paní Pacholíková. Teď jděte, paní Brodská, pošlete

K sir Johnovi hned paní Obratnou,

By vyzvěděla jeho smýšlení.

Paní Brodská odejde.

Já půjdu k doktorovi, ten má slib můj;

On, žádný jiný nedostane Annu.

Ten Chuděra, ač statky má, jest ťulpas;

Než mému muži nad jiné se líbí.
Doktor má peněz dost, a mocných přátel
U dvora k tomu; on jen má ji míti,
Byť ji i tisíc lepších mělo chtíti.
Odejde.

Výjev pátý.

Pokoj v hostinci u Podvazku.

Vystoupí hospodský a Trubáček.

Hospodský. Co chceš, ty halamo, ty chrapoune? Mluv, vykydni to, honem dělej.

Trubáček. Mám, pane, sir Johnu Falstaffovi něco vyřídit od svého pána, pana Chuděry.

Hospodský. Tuto je jeho pokoj, jeho dům, jeho hrad, jeho postel a pohovka. Kolem do kola je vymalován příběh o marnotratném synu, zcela čerstvě a nově. Jdi, zaklepej a volej naň, on se ti ozve po lidožroutsku; jářku, zaklepej.

Trubáček. Nějaká stará tlustá žena šla nahoru do jeho pokoje; dovolte mně tu počkat až se od něho vrátí, já vlastně mám s ní co mluvit.

Hospodský. Cože? tlustá žena? Rytíř by mohl být okraden, já učiním pokřik. – Hej, udatný rytíři, sir Johne Hromotluku! ozvi se svým hrdinským hlasem! Jsi zde? Tvůj hostitel volá.

Falstaff (*nahoře*). Co jest, pane hospodský?

Hospodský. Je tu nějaký český Tatar, který čeká na tvou starou tlustou ženu. Pust' ji dolů, pust' ji; moje pokoje jsou počestné. Fi! takové tajnosti, fi!

Vystoupí Falstaff.

Falstaff. Ano, milý hospodský, ještě před chvílí byla u mne jedna tlustá stará žena, ale už odešla.

Trubáček. Prosím, pane, nebyla to ta moudrá žena z Brentfordu?

Falstaff. Ovšem že byla, ty otevřhubo; co jí chceš?

Trubáček. Můj pán, pan Chuděra, mne za ní poslal, když ji viděl jít přes ulici, abych se jí zeptal, zdali nějaký Nym, který ho ošidil o řetěz, ten řetěz má anebo ne.

Falstaff. Já o tom mluvil s tou starou ženou.

Trubáček. A co povídala, milý pane?

Falstaff. Ona povídala, že právě ten chlap, který pana Chuděru o ten řetěz ošidil, ho také o něj otaškařil.

Trubáček. Rád bych s tou starou ženou byl sám mluvil; já bych se jí byl zeptal ještě na jiné věci.

Falstaff. Na jaké věci? mluv.

Hospodský. Ano, povídej, honem.

Falstaff. Nemysli to tajit, chlape.

Hospodský. Nepovíš-li to, bude to tvá smrt.

Trubáček. Inu, pane, týká se to jenom slečny Anny Pacholíkové, bude-li s ní můj pán šťastný, když ji dostane, anebo ne.

Falstaff. Bude šťastný.

Trubáček. Kterak to, pane?

Falstaff. Když ji dostane, anebo ne. Jdi, řekni že mně to stařena povídala.

Trubáček. Mohu se osmělit to říci, pane?

Falstaff. Můžeš, tak dobře jako někdo smělejší.

Trubáček. Děkuji poníženě, Milost pane; můj pán bude mít velikou radost z té zprávy.

Odejde.

Hospodský. Tys učený muž, tys učený muž, sir Johne. A byla u tebe vskutku nějaká moudrá žena?

Falstaff. Ovšem že byla, milý pane hospodský; a dala mně na rozum více, nežli jsem se po celé živobyti naučil, aniž jsem za to potřeboval čeho platit, nýbrž sám jsem dostal za učení.

Vystoupí Bardolf.

Bardolf. Ó jemine, pane! taškárství, samé taškárství!

Hospodský. Kde jsou mí koně? at' o nich nic zlého neuslyším, darebáku.

Bardolf. Pryč jsou s těmi taškáři! Jak mile jsem s nimi přišel za Eton, shodili mne od zadu do bláta, dali koňům ostruhy a pryč byli jako tři němečtí čerti, tři doktorové Faustové.

Hospodský. Oni jeli jenom naproti vévodovi, darebáku; neříkej hned že utekli: Němci jsou poctiví lidé.

Vystoupí kněz Hugo Evans.

Evans. Kdie je pan hospodský?

Hospodský. Co je, pane?

Evans. Dajte pozor na svoje veci. Prišiel ku mne jedon známý z mesta, a ten rozpraväl, že trá nemeckí zlodejovie všeckých krčmárů v Readingu, v Maidenheadu a v Colebrookku o peniaze a kone pripravili. Vidíte, já vám to povedám v dobrom umysle; vy ste človek statočný, a nebolo by pekné, keby vás oklamali. Majte sa dobre.

Odejde.

Vystoupí doktor Kajus.

Kajus. Kde je pan 'ospodskej?

Hospodský. Zde, pane doktore, a celý pomatený, v pochybnosti a v nesnázi.

Kajus. Já nevím so to je, ale mně pšijít povídat, že vy dělat velikej pšipravy pro istež vejvodu němeskej; ale na moje čest, u dvora nevědět o žádnej vejvoda so má pšijít, já to vám žikat z tobrého sirse. Adieu.

Odejde.

Hospodský. Křič a hulákej, darebáku, pryč! – Pomoz mně, rytíři, já jsem zničen. – Utíkej, hulákej a povykuj, ničemo! Já jsem zničen!

Odejde.

Falstaff. Pro mne at' je celý svět ošizen, když jsem já byl ošizen a bit k tomu. Kdyby se to doneslo ke dvoru, jak jsem byl zakuklen, a kterak to moje zakuklení bylo namáčeno a práno, oni by mne vyškvařili z mého sádla, kapku po kapce, a mazali by mnou juchty. Oni by mne samými špičkami bičovali, až bych se sevrknul jako suchá hruška. Od těch dob, co jsem se při kartách nepravě zadušoval, nemám žádného štěstí. Kdybych měl jenom delší dech, abych se vydržel pomodlit, činil bych pokání.

Vystoupí paní Obratná.

I hle, odkud přicházíš?

Obratná. I můj Božíňku, od obou stran.

Falstaff. Jednu vem čert a druhou jeho bába, tak budou obě zaopatřeny! Já k vůli nim vytrpěl více, nežli ta zpropadená křehkost lidského přirození může vydržet.

Obratná. A což ony netrpěly také? Věřte mně, obzvláště jedna z nich; paní Brodská, ta dobrá duše, je na černo a na modro zmalována, že byste na ní nenalezl bílého místečka.

Falstaff. Co mluvíš o černém a modrém? Já byl bit skrze všecky duhové barvy, a k tomu by mne byli málem chňapli co Berntfordskou čarodějnici; ale moje obzvláštní šikovnost, s kterou jsem

nápodobňoval spůsoby a chování staré ženy, vysvobodila mne; sic by mne byl ten taškářský pochop strčil do díry, do sprosté šatlavy, co čarodějnici.

Obratná. Milost pane, já musím s vámi promluvit ve vašem pokoji, abych vám pověděla kterák stojí věci, a věřte mně, že budete úplně spokojen. Toto psaní vám hned něco vyjeví. Mé zlaté duše, jakých svízelu to stojí, než vás možná dohromady svést! Někdo z vás musí být veliký hříšník, že vám to vždycky sklapne.

Falstaff. Pojď do mého pokoje.

Odejdou.

Výjev šestý.

Jiný pokoj v hostinci u Podvazku.

Vystoupí Fenton a hospodský.

Hospodský. Nechte mne, pane Fentone, já jsem celý skormoucen, já všeho nechám.

Fenton. Poslyšte mne: buďte mně nápomocen.

Za to vám zaručuji svojí ctí

Sto liber v zlatě, víc než oč jste přišel.

Hospodský. Já vás vyslechnu, pane Fenotne; a buďte jist, že aspoň zachovám vaše tajemství.

Fenton. Již vícekrátě svěřil jsem se vám

S převroucí láskou svou ku krásné Anně,

Která na vzájem – pokud smí si volit –

Svou náklonností moje srdce blaží.

I psala mně, čemu se podívíte.

Jeť šprým ten spojen tak s mým záměrem,

Že nelze provést jedno bez druhého.

Hlavní v tom úlohu má tlustý Falstaff.

Zde návrh žertu (*ukazuje mu psaní*) zevrub obsažen.

Poslyšte: dnešní noci po dvanácté

Objeví Anna se u dubu Hernova

Co duchů královna; k jakému konci,

To vysvětleno zde. V tom převleku

Dle vůle otcovy, zatím co jiné

Budou se ještě provozovat kejkle,

Má s Chuděrou se ztratit, a pak hned

Dát oddat v Etonu; tak slíbila.

Teď slyšte dále:

Její zas matka, sňatku tomu nechtíc,

Jest při straně doktora Kajusa,

I usmyslila si, by též ji odved',

Zatím co odvrácena bude pozornost

Ke šprýmům jiným, a na děkanství

Se s ní dal oddat, kde již kněz má čekat.

Povolna jsou i matce na oko

Dala též slovo doktoru. Věc stojí tak:

Otec chce, by se bíle oblékla,

Po čemž by Chuděra ji mohl poznat

A příležitostě chopit za ruku
I odvést ji. Naproti tomu matka,
Aby ji označila doktoru –
Neb všickni mají zakukleni být
A v škraboškách – chce aby zelený
Lehounký šat oblékla, s pentlemi
Kol hlavy vlajícími; když by pak
Příhodnou doktor pozoroval chvíli,
Má ji do ruky štípnout, na to znamení
S ním děvče odejítí slíbilo.

Hospodský. Koho chce oklamat, otce či matku?

Fenton. Obadva, příteli; neb se mnou půjde.

Jen na tom záleží, abyste kněze
Objednal do kostela po dvanácté,
Jenž vykonal by obřad zákonní
A naše srdce navždy spolu svázal.

Hospodský. Tedy jen chytře, já jdu ke knězi;

Přiveďte nevěstu, o kněze není nouze.

Fenton. Já na věky vám budu povděčen,

A s odměnou nebudu váhati.

Odejdu.

Jednání páté.

Výjev první.

Pokoj v hospodě u Podvazku.

Vystoupí Falstaff a paní Obratná.

Falstaff. Prosím tě, nedělej mnoho řečí a jdi; já se dostavím. To je potřetí; doufám, že lichý počet bude šťastný. Jen jdi; v lichých číslech je prý něco božského, jak při narození, tak ve proměnách života i při smrti. – Jdi.

Obratná. Já vám zaoptařím řetěz, a také budu hledět obstarat pro vás pár rohů.

Falstaff. Jen už jdi, čas ubíhá.

Obratná odejde.

A teď, Falstaffe, hlavu vzhůru a vyšlapuj si.

Vystoupí Brodský.

I hle, pan Potůček. Pane Potůčku, dnes v noci to bude, anebo nikdy. Přijďte o půl noci do obory k Hernovu dubu, a uvidíte divy.

Brodský. Nebyl jste u ní včera, pane? Povídal jste, že vás objednala.

Falstaff. Šel jsem k ní, pane Potůčku, jak mne tu vidíte, jako ubohý starý chlap; ale od ní, pane Potůčku, šel jsem jako ubohá stará baba. Ten darebák Brodský, její muž, povídám vám, je takovým ďáblem žárlivosti posedlý, jaký jen komu kdy hlavu mátl. Poslyšte: on mne hanebně zbil v ženské podobě; neboť v podobě muže, pane Potůčku, nebojím se ani Goliáše s vratidlem; dobrěť vím, že je život jenom cívka. Já teď pospíchám, vyprovodte mne, pane Potůčku, a já vám povím všecko. Od těch dob, co jsem vybíral hnízda, chodil za školu a vlka pouštěl, nevěděl jsem co je to výprask, až tenkrát. Pojďte se mnou, já vám povím divné věci o tom darebáku Brodském; ale dnešní noc se mu pomstím a přivedu vám jeho ženu. – Jen

pojd'te; divné věci se kují, pojd'te.

Odejdou.

Výjev druhý.

Obora Windsorská.

Vystoupí Pacholík, Nehluba a Chuděra.

Pacholík. Pojd'te, pojd'te; schováme se do zámeckého příkopu, pokud neuhlídáme světla našich duchů. – Pamatujte na mou dceru, synu Chuděro.

Chuděra. Nic se nestarejte, já s ní mluvil; my máme mezi sebou heslo, po kterém se poznáme: já přijdu k té v bílých šatech a řeknu *baf*, ona mi odpoví *ňaf*, a podle toho se poznáme.

Nehluba. To je všecko dobře, ale nač je to vaše *baf* a její *ňaf*? vždyť bude dostatečně znalá po bílém šatu. – Uhodila desátá.

Pacholík. Noc je tmavá, světla a duchové budou dobře vypadat. Dejž Bůh zdar našemu šprýmu! Nikdo nemá zlý úmysl nežli d'ábel, a toho poznáme po rohách²⁶). Pojd'me.

Odejdou.

Výjev třetí.

Ulice ve Windsoru.

Vystoupí paní Pacholíková, paní Brodská a doktor Kajus.

Paní Pacholíková. Pane doktore, moje dcera bude mít zelené šaty; jak mile shledáte příhodnou dobu, vezměte ji za ruku, odveďte ji na děkanství a odbud'te to rychle. Jděte napřed do obory, my dvě musíme jít spolu.

Kajus. Šak já vědět so dělat. Adieu.

Paní Pacholíková. S Bohem, pane.

Kajus odejde.

Můj muž se nebude tak radovat z Falstaffova trýznění, jako bude dovádět na doktorovo zasnoubení s mou dcerou. Ale to nic nedělá; lepší dříve trochu hněvu, nežli později mnoho žalosti.

Paní Brodská. Kde pak je Anna se svými vílami, a ten waleský d'ábel Evans?

Paní Pacholíková. Ti jsou schováni v jámě u samého Hernova dubu se zakrytými světly; jak mile se sejdem s Falstaffem, ozáří se jimi noční tma.

Paní Brodská. Ten se nemálo ulekne.

Paní Pacholíková. Neulekne-li se, vysmějeme se mu; a ulekne-li se, vysmějeme se mu tím více.

Paní Brodská. My ho jak se patří napálíme.

Paní Pacholíková. Kdo takovýchto spádů vyhledává,

Tomu, když potrestán, se dobře stává.

Paní Brodská. Hodina se blíží; honem k dubu!

Odejdou.

Výjev čtvrtý.

Obora Windsorská.

Vystoupí kněz Hugo Evans a víly.

Evans. Cupy cupy, víly, pod'te; nezapudnite svoju úlohu a veďte si smelo. Pod'te za mnú do jamy, a keď vám dám znak, čiňte jako vám rozkážem. Pojd'te, cupy cupy.

Odejdou.

Výjev pátý.

Jiné místo v oboře.

Vystoupí Falstaff přestrojen s jeleními parohy na hlavě.

Falstaff. Windsorské hodiny odbily dvanáctou; doba se blíží. Nuže, vy horkokrevní bohové, přispějte mně. Pomni, Joviši, kterak jsi se stal býkem k vůli své Evropě; láska ti posadila rohy. – Ó mocná láska, která jednak hovada proměňuje v lidi, jednak lidi v hovada! – Také labutí jsi se učinil, Joviši, z lásky k Ledě. – Ó všemohoucí láska, jak podoben byl tehdáž bůh k huse! – První hřích spáchán v podobě hovada – ó Joviši, byl to hovadský hřích! Druhý hřích spáchán v podobě ptáka – ó Joviši, býval tys prohnaný pták! – Když bohové mají horkou krev, což mají počít ubozí lidé? Co se mne týče, já jsem Windsorský jelen, a tuším že nejtučnější z celé obory. Uděl mi chladné říjení, Joviši; neb jinak kdož by mně mohl za zlé míti, pustím-li svůj tuk? Kdo tu přichází? moje laňka?

Vystoupí paní Brodská a paní Pacholíková.

Paní Brodská. Sir John? jste tady, moje zvířátko? můj jelínku?

Falstaff. Moje laňka s černou kosinkou? – Ted' ať prší s nebe brambory²⁷), ať hraje hrom kalamajku, ať se sypou cukrové hubičky, ať poletuje smetanová pěna, ať se přihrne celá bouře pokušení, moje přístřeší je zde.

Obejme ji.

Paní Brodská. Paní Pacholíková přišla se mnou, můj cukroušku.

Falstaff. Rozdělte se o mne jak o zvěřinu: na každou přijde jedna kýta, boky podržím pro sebe, plece dostane hajný a vašim mužům nechám parohy. Jsem-li to myslivec? Nemluvím jako lesník Herne? – Tenkrát je Kupido chlapec, který má kus svědomí; on mi podává náhradu. Já vás vítám jako poctivý duch.

Hluk za jevištěm.

Paní Pacholíková. Ha! jaký to povyk?

Paní Brodská. Odpusť nám Pán Bůh hříchů!

Falstaff. Co to má být?

Paní Brodská, paní Pacholíková. Pryč! pryč!

Falstaff. Mně se zdá, že si čert nežádá mého zatracení, aby tuk, jež v sobě mám, nezapálil peklo; sic by mě v tom nedělal pořáde kličky.

Vystoupí kněz Hugo Evans jako divý muž, Pistol, Anna Pacholíková co královna víl, provázena svým bratrem a jinými za víly a trpaslíky přestrojenými, s voskovými svícemi na hlavách.

Anna. Víly, d'asi, duchové,

Bludní noční stínové,

Osudu vy siré dítky,

K svojí práci bez pobídky! –

Šotku, stav ty hlučné plesy.

Pistol. Ticho, povětrní běsi!

Cvrčku, peci vymetej,

Na ohniště pozor dej;

Jiskra v popeli kde skryta,

Kuchyň čistě neumyta,

Dívky líné poštípej,

Od královny díky měj.

Falstaff. Tot' noční obludy, s těmi neradno býti;
Protož se raději chci jak jen možno skrýti.

Položí se s tváří na zem.

Pistol. Hej, můro, pryč; kde dívka spí,
Jež dřív se zbožně pomodlí,
Chraň smyslné ji těkavosti,
A přej jí klidný spánek cnosti.
Která však usne v hříchu svém,
Tu trap a muč po těle všem.

Anna. Vy skřítkové! hej vzhůru, spějte,
Windsorský zámek protěkejte,
Blahý po síních sypte klid,
Ať potrvá, co slunce svít,
Hoden přejasné královny,
Po všechny toho světa dny.
A stolce řadu zdobte kvítím vonným,
Ke cti rytířům jeho neúhonným,
Jejichžto důstojnosti znaky čestné
Trvejtež v slávě navěky pověstné!
Při nočních plesech na palouku
Stavte se, víly, do oblouku
Na způsob pásky řádové;
To kolo znač se zelenějším,
Nad luka okolní jarejším,
Bujným vždy zrůstem trávy své.
Vnitř heslo řadu buď vídáno,
Skvostně peřestým kvítím psáno:
Tož modro, bílo, zeleno;
Jak stužka draze vyšívána,
Safíry, perlami protkána,
Zdobíc rytířů koleno.
Kvítí jest písmo vil. – Na různě teď;
Než uhodí však jedna, ještě leť
Obvyklý kolem dubu tanec, hej!
Nesmít' se zanedbat ctný obyčej.

Evans. Chopte se za ruce, kolo sa zrid',
K temu nám dvadeset svetlušek svit',
Hýbaj sa kol dubu veselý ruch;
Než stůjte, já čenichám človečí puch.

Falstaff. Bůh mne zachraň od toho walesského strašidla, ono by mne mohlo proměnit v kus sýra.

Pistol. Červíku, jenž jsi k bídě narozen.

Anna. Zkuste mu prsty ohněm pálit,
Cnostný-li, má se plamen vzdálit
Nic neuškodě mu; však bolest-li ho svírá,
Toť hříšná choutka útrobu mu sžírá.

Pistol. Jen do toho!

Evans. Chytí ten špalek as?

Oni ho pálí svíčkami.

Falstaff. Ou vej, ou vej!

Anna. Toť vši neřesti, všeho hříchu kvas!

Obklopte ho, v posměch mu zazpívejte,

A štípejte ho, milosti nepřejte.

Evans. Dobře tak, on je plný nemravnosti a zlosti.

Zpěv:

Hanba žádosti buď smilné!

Hanba necudnosti vilné!

Horké jest to krve val,

Hříšný chtíč jí za podpal

V rozníceném srdci dýše,

Myšlénkami pna se výše.

Štípejte, píchejte, palte ho, víly,

Za jeho chlipnost ze vši svojí síly;

Štípejte, palte ho, mučte jej hodně,

Až vaše uhasnou i nebes pochodně.

*Mezi zpěvem víly **Falstaffa** štípají a pálí. Tu s jedné strany objeví se doktor **Kajus** a odvede jednu vílu v zeleném obleku; s druhé strany přijde **Chuděra** a odvede jednu vílu bíle oblečenou; konečně vystoupí **Fenton** a odvede **Annu**. Za jevištěm ozve se lovecký hluk, **víly** se rozběhnou.*

Falstaff shodí své parohy a vstane.

*Vystoupí **Pacholík**, **Brodský**, **paní Pacholíková** a **paní Brodská** a lapnou ho.*

Pacholík. Neutíkejte, teď jsme vás přec lapli.

Už musel pomáhat vám lesník Herne?

Paní Pacholíková. Teď prosím vás, už toho žertu dost. –

Jak se vám líbí ženy Windsorské,

Rytíři? – Milý muži, nesluší

Ty parohy líp lesu nežli městu?

Brodský. Nuže, rytíři, kdo je teď rohounem? – Pane Potůčku, Falstaff je padouch, rohatý padouch; tu jsou jeho rohy, pane Potůčku. Z toho, co náleží Brodskému, pane Potůčku, nezakusil ničeho, nežli jeho košíku na prádlo, výprasku a dvaceti liber na zlatě, a ty musí Potůček zase dostat; za to jsou jeho koně do zástavy vzaty, pane Potůčku.

Paní Brodská. Sir Johnne, my měli neštěstí, nikdy jsme se nemohli k sobě dostat. Za milouška vás více nepřijmu, ale mým kolouškem zůstanete vždycky.

Falstaff. Já začínám chápat, že jste ze mne udělali osla.

Brodský. Tak jest, a vola také, důkazy jsou zde.

Falstaff. To tedy nebyli žádní duchové? – Tři– neb čtyrykrátě mně napadlo, že to nejsou duchové; ale moje zlé svědomí a náhlé uleknutí omámily mne tak, že mne proti všemu zdravému rozumu ten hrubý podvod upevňoval v domnění, že to jsou skuteční duchové. Hle, jak může být rozum bláznem, když kráčí po zlých cestách.

Evans. Sir Johnne Falstaffe, buďte bohobojný, prestaňte být nezbedným, a víly vás nebudú štípat.

Brodský. To je moudré slovo, divý muži.

Evans. A vy prestaňte být žiarlivým, prosím vás.

Brodský. Já už nikdá nebudu nedůvěřovat své ženě, leč bys ty ji sváděl v pořádné angličtině.

Falstaff. Co pak jsem dal svůj mozek na slunce vysušit, že se nechal tak hrubě obulíkovat? A také ještě ta waleeská koza si musí na mne vlézt! Což mám tajtrličit ve waleeské houni? Už jenom schází, abych se udávil kusem pečeného sýra ²⁸).

Evans. Ze sýra nemůže být máslo, váš briuch je samé máslo.

Falstaff. Také toho jsem se musel dočkat, že mne nabírá i člověk, který drmolí angličtinu na samé šišky? To stačí přivést na mizinu všecku prostopášnost a všecko noční tuláctví v celém království.

Paní Pacholíková. Což myslíte, sir Johne, kdybychom hned ze vši počestnosti se vyzuly a bez rozpaků peklu se oddaly, že by sám ďábel mohl vás učinit vnadným pro nás?

Paní Brodská. Takového knedlíka? takového nacpaného žoka?

Paní Pacholíková. Takového opuchlého?

Pacholík. Takového zmrzlého, plesnivého dědka, který je skrz naskrz k nevystání?

Brodský. Který je utrhačný jako satanáš?

Pacholík. A chudý jako Job?

Brodský. A zlomyslný jako jeho žena?

Evans. A oddaný chlipnosti a obžerstvu, sektu, vínu, mädovine a všelijakému korhelstvu, kleníu a iným nerestiám?

Falstaff. Nuže, já jsem terčem vašich ústípků; vy máte vrch, já jsem ponížen; já nemohu nic odpovédět tomu huňatému Walešanu, hloupost mne tíží jak olovo; dělejte se mnou co chcete.

Brodský. Rytíři, my vás povedeme do Windsoru k jistému panu Potůčkovi, kterého jste ošidil o peníze, chtěje mu dělat kuplíře; po všem, co jste vystál, myslím že vám bude nejbolestnější trýzní, muset ty peníze zas vrátit.

Paní Brodská. Ožel jich; máť je za náhradu míti,

A nyní můžem přátely zas býti.

Brodský. Budiž, tu jest má ruka; všecko jest odpuštěno.

Pacholík. Nic si z toho nedělej, rytíři; ty budeš dnes u mne večeret a můžeš se mé ženě tak vysmát, jak ona se nyní tobě směje. Řekni jí, že pan Chuděra se zasnoubil s její dcerou.

Paní Pacholíková (stranou). O tom doktoři pochybují; je-li Anna moje dcera, tedy je nyní ženou doktora Kajusa.

Vystoupí Chuděra.

Chuděra. Ó jemine! ó jemine! pantáto Pacholíku!

Pacholík. Nuže synu, jak je? už jste to odbyl?

Chuděra. Ba odbyl! Ať visím, nemá-li o tom vědět celý Gloucestershire.

Pacholík. O čempak, synu?

Chuděra. Já přijdu do Etonu, abych se dal oddat s pannou Aninkou, a on je to kluk kolohnát.

Kdyby to nebylo bývalo v kostele, buď já bych jemu byl namazal anebo on mně. Ať se s místa nehnu, jestliže jsem nemyslel, že to je Aninka, a on to byl pacholek z pošty.

Pacholík. Na mou věru, tedy jste se omýlil.

Chuděra. Co mi to povídáte? Toť se rozumí, že jsem se omýlil, když jsem popadl kluka místo holky. Kdyby mne byli s ním oddali, se vším jeho ženským šperkem bych ho byl nechtěl.

Pacholík. Tím je vinna vaše vlastní hloupost. Neřekl jsem vám, že poznáte mou dceru po oděvu?

Chuděra. Já šel k té v bílých šatech a řekl jsem: *baf*, ona mně odpověděla: *ňaf*, jak jsme byli s Aninkou umluvili, a přece to nebyla Aninka, ale poštmistrův pacholek.

Evans. I můj Ježíšku, či ste slepý, pane Chudero, že sa chcete ženit s chlapcami?

Pacholík. To mne od srdce mrzí; co teď počít?

Paní Pacholíková. Nehněvej se, milý Jiříku. Já věděla co obmýšlíš a oblékla jsem svou dceru zeleně; nyní jest s doktorem na děkanství a tam jsou oddavky.

Vystoupí Kajus.

Kajus. Kde je paní Pacholík? Pardieu, já bejt ošizen, já se oženit s klapcem, s klukem; to byl selskej pakolek, pardieu, kluk, a žádnéj Anna. Pardieu, já bejt ošizen.

Paní Pacholíková. Copak jste nevzal tu v zelených šatech?

Kajus. Vzal, pardieu, a on to kluk. Pardieu, já zboužit selej Windsor.

Brodský. To je divná věc! Kdo asi má pravou Annu?

Pacholík. Já tuším něco zlého. Zde přichází pan Fenton.

Vystoupí Fenton a Anna.

Pacholík. Jak, pane Fentone?

Fenton. Odpusťte, milý otče, milá matko.

Pacholík. Kterka se to stalo, děvče, že jsi nešla s panem Chuděrou?

Paní Pacholíková. Proč jsi nešla s panem doktorem?

Fenton. Nezakřikujte ji a slyšte mne:

Vy jste ji chtěli provdat hanebně,
Kde žádné rovnosti nebylo v lásce.
Vězte, že my, zaslíbeni už dávno,
Teď spojeni jsme spolu nerozlučně.
Posvátný jestiť její poklesek,
A ouskok takový neslove klamem,
Neposlušností nebo přestupkem;
Předešlat' jim tisíc neblahých dob,
Ubránila se přežalostných chvil,
Provázejících sňatek nucený.

Brodský. Co stojíte? Tu není pomoci.

V lásce sám Bůh se prostředníkem stává,
Pozemky kupujem, ženy nám osud dává.

Falstaff. Těší mne, že vaše střela mne minula, ačkoliv jste si na mne z obzvláštního místečka zaměřili. ²⁹⁾

Pacholík. Jaká tu pomoc? Bůh tě žehnej, Fentone!

Musíme snášet, co nám určil los.

Falstaff. Kdo v noci loví, chytí všelicos. ³⁰⁾

Evans. Já budem na vašej svatbe tancovat' a koláče jíst'.

Paní Pacholíková. Nechci se hněvat déle. Milý Fentone,

Bůh vám dej zdar po mnohá, mnohá léta.

Teď, milý muži, pojd' me všickni domů,

A u krbu se žertu tomu smějme.

Sir Johne a vy všickni.

Brodský. Budiž tak. – Sir Johne,

Panu Potůčkovi budete v slově státi;

Budeť on zajisté dnes s paní Brodskou spáti.

Odejdou.

Konec.

Připomenutí.

Dle pověsti sepsal Shakespeare tuto veselohru na žádost královny Alžběty, které se osoba Falstaffova v Jindřichu IV. tak zalíbila, že si přála viděti jej zamilovaného. Shakespeare byl prý s tím kusem hotov ve čtrnácti dnech, což však platí jenom o chatrném a nedokonalém jeho nástinu, který již r. 1603 tiskem vyšel. Později, nejspíše okolo roku 1607, básník onen prvotní nástin svého kusu docela přepracoval. V nynější své podobě byly *Veselé ženy Windsorské* tištěny teprv ve foliovém vydání od r. 1623.

Ona částka této veselohry, která se týká chytrého ukrytí Falstaffa před žárlivým Brodským, vážena jest ze staré novely, která ve všelijakých podobách nalézá se v rozličných středověkých sbírkách zábavných povídek, jemnovitě také v Boccaciově *Decameronu*; vše ostatní jest výmysl a přídavek Shakespeareův. Od větší části kritiků pokládají se *Veselé ženy Windsorské* za nejvýtečnější veselohru, a skutečně zasluhuje mistrovské spojení trojí vedle sebe běžící intriky, rozmanitost charakterů a neodolatelná komika situac[í] svrchovaného podivení. Podrobnějšího rozbírání kusu pomíjíme.

Veselé ženy náležejí ve mnohém ohledu k oněm dramatům Shakespeareovým, jichž převedení na jiný jazyk s neobyčejnými obtížemi jest spojeno; než právě tato nesnadnost úlohy byla překladateli podnětem ku podstoupení jí. Z těchto obtíží neposlední jest ta okolnost, že Evans a Kajus lámou angličtinu každý jinak po svém způsobu. Německým překladatelům nehrubě dařilo se převádění jejich hatmatilky. Při Evansovi zdálo se českému překladateli vhod býti, použití slovenčiny, v čemž laskavě se mu s pomocí svou propůjčil pan professor *Hattala*, začež mu tuto veřejné díky buďtež.

Dodati ještě sluší, že u překládání pilně šetřeno bylo oprav neznámého korektoru u Payne-Colliera, pokud skutečně lepší smysl poskytovaly, což z části v poznamenáních výslovně podotknuto.

O způsobu překladu samého budiž jenom tolik povědíno, že věrnosti hleděno podáváním smyslu, a nikoli převáděním slov. Zřetel překladatelův obrácen byl k tomu, aby podán byl duch originalu, a nikoli prázdná skořápka.

Poznamenání.

- ¹⁾ V originálu: *Robert Shallow esquire*. *Esquire* (štitonoš, panoše) jest titul nižší šlechty, kdežto *Sir* značí rytíře nebo baroneta.
- ²⁾ *Custos rotulorum* byl název zvláštního úředníka při soudu; v menších okresech zastával ten úřad soudce sám. Chuděra, který neumí latinsky, cituje tu podpis svého strýce – jak jej někde viděl na listině úřední s obyčejným doložením: *coram me* – ovšem chybně.

- 3) Tuto následuje v originálu několik řečí zhola nepřeložitelných, dílem pro samé hříčky se slovy, dílem pro porušenost textu, jež ani angličtí komentatoři vyložití neumějí.
- 4) Kněz Hugo co rodilý Walešan mluví nesprávně po anglicku, což jsme se snažili nápodobiti slovenčinou.
- 5) t. j. před královskou radou, z jejichž oudů hlavně skládal se zvláštní hrdelní soud Westminsterský, nazvaný *star-chamber* t.j. hvězdnatá komnata, od zlatých hvězd na stropě síně, kde svá sezení míval.
- 6) V Cotsalu odbývala se výroční národní slavnost s rozličnými hrami a cvičeními.
- 7) Domýšlejí se někteří, že tu naráženo na skutečný příběh, který se stal za časů Shakespearových.
- 8) t. kdyby to zůstalo tajno jako věci v radě vyjednávané.
- 9) V originálu: *seven groats in mill-sixpences*. *Groat* = peníz platící čtyry pence; slova šesták užito za *sixpence* = šest pence.
- 10) *Tantesy od Edwarda*, v orig. *Edward shovel-boards* = šilinky za Edwarda VI. bité, kterých později ve hře za *tantesy* užíváno. *Groš* vzat jest tuto za *penny*.
- 11) V originálu: *Scarlett and John*, jmena to pověstných dvou loupežníků z roty Robina Hooda. Jmenem *Scarlett* (šarlat) naráženo na Bardolfův červený obličej.
- 12) V originálu: *Sackerson*, jmeno jistého, onoho času známého nedvěda.
- 13) Rozumějí se tu stříbrňáky, na nichž ražen byl anděl.
- 14) Toho času rozhlášená pro domnělé bohactví a úrodnost.
- 15) Dle opraveného čtení u Colliera: *beauty* místo *bounty*.
- 16) Kain a Jidáš v podobenství bývali s ryšavou bradou.
- 17) Tato slova patrně mluví paní Obratná hlasitěji, aby slyšána byla od svého pána, o němž ví že jest již za dveřmi. Divno, že se toto poznamenání pro herce, pokud víme, v žádném vydání originálu nenalézá.
- 18) *Physician* místo obyčejného *precisian* četl již Johnson, a tak má i neznámý opravce Payne-Collierův.
- 19) Malone domýšlí se, že toto místo jest pozdější přípisek, narážející na veliké množství osob, jež král Jakub I. při nastoupení vlády na rytířství pasoval.
- 20) Tolik jako: mlátíme slámu, mluvíme zbytečné věci.
- 21) To jest: než budete mít hanbu. *Cuckoo* znamená kukačku, ale také opovržlivého člověka.
- 22) Peníz s vyobrazením anděla. Viz pozn.13.
- 23) Po porážce „nepřemožitelné armády“ bylo jmeno Španiel (kastiliánský znamená tolik co španielský) u Angličanů vůbec v lehkost bráno a stalo se nadávkou.
- 24) Začátek jisté, za časů Shakespearových vůbec známé básně.
- 25) *Like a good bilbo*, t. j. jako dobrý čepel z Bilbaa, kteréžto město slynilo za časů Shakespearových výborným zbožím mečířským.

- ²⁶⁾ Smysl této řeči jest podle mínění překladatelova tento: Kýž se nám povede náš žert; vždyť jest nevinný, neboť nikdo při tom nezamýšlí nic zlého, až na jediného Falstaffa, který bude představovat ďábla s rohama.
- ²⁷⁾ Za časů Shakespearových byly brambory ještě vzácnou lahůdkou.
- ²⁸⁾ Samé to narážky na plodiny a výrobky Walesu, vlasti Evansovy.
- ²⁹⁾ Falstaff tím nechce asi nic jiného říci, nežli: Jsem rád, že to se mnou tak milostivě vypadlo, ačkoliv jste mne popadli za mou nejslabší stránku.
- ³⁰⁾ Narážka na Chuděru a Kajusa.